אָפִישְרוֹן, v. וְנָסִׁמְרוֹן

בַּסְשַׁרָא .v. בַּסְשִׁרָרוֹת

*אבין בייני m. pl. n. gent. (Κασίωτις, Κάσιος) inhabitants of Casiotis, a district surrounding Mount Casius, East of Pelusium in Egypt. Targ. Y. I Gen. X, 14 (ביורטים (corr. 'ג', Y. II בְּלּוּטָאָר; h. text ביירטים); Targ. I Chr. I, 12 (מארט (corr. acc.).

עררן [read:] m. (אמססוֹדבּסְסג) tin. B. Mets. 23b [read:] אים בּיסִיםּרָא. Men. 28b (ניסר. acc.); cmp. איַבּיסָרָ.

וו גיססא ז. גסיסין וו.

על (v. אַדּאָר אַדּוּן: cmp. אַטְּאָרוּ לּמִירּוּר to dine. Y. Snh. III, 21° top למֵירּוֹר גוֹ וֹכֹי מוֹ מות cared to remain undisturbed at a banquet among the guests. Esth. R. to I, 8 'דַבער מֵירְמַ וֹבי מִירְמַ וֹבי שִׁרְמַ וֹבי to eat? Koh. R. to II, 17; a.fr.—Denom. בּמָיָם, אָבָּיְסִהְּיֵא &c.

רָּכְּיִם, m., pl. בְּסְסִים (v. preced. a. נְּרְסְסָא side, arm. Nidd. 48^b על נְּסְטְרָיֵן upon their (left) arms.

₩ . v. /ÇQX

גַּסְמָרָא. v. גַּסְמָרָא.

גער .v. גער.

אָצָא, Koh. R. to XI, ז לבי געא וגנזר, read לבר גָנְזֵי or לבי גַנְזָי.

בעלול, אבירות, אורים, אורים (העלולע, אבירות, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים, אורים אורים אורים, אורים אורי

תבע (בערב) (מרקני אנגעניב) to roll. Hithpa. הוגי, החגניגע to roll one's self. Cant.R. to IV, 11 (סרקני היו וכי they would roll themselves in the plants around the well (to make their garments flagrant); (Pesik. B'hall. p. 92^b; Yalk. Deut. 850 (מרלכלכרן); Midr. Till. to Ps. XXIII (מרלכלכרן); Yalk. Ps. 691; (Deut. R. s. 7, end מרשנגרן).—Lev. R. s. 20, v. next w.

לבועל ארובים, ולארבים, ארובים ארובים, ארובים ארובים, וארובים ארובים אורבים אור

בארמא.]—Trnsf. to enjoy one's self, play. Targ. Ps. CXIX, ארבונים Ms. (ed. ואָרבּנְבּנּע, h. text שעשע).

ב' (דמרא) m. (preced.; cmp. ג' (דמרא) rolling; (דמרא) cataract. Lam. R. to I, 17, v. אגונה.

לאות, היינו (b. h.; cmp. רובוי) to burst forth, to roar, low. Midr. Till. to Ps. CXXXVII, beg., a. e. ביל אין, v. ביל היינות ביל מונות ביל מונות היינות היי

לְּגָא ch. same. Targ. I Sam. VI, 12. [Ib. II, 5 some ed., corr. גְּהָן. ע. דְּאָן. Targ. Job VI, 5, v. גָּרַחַ. Targ. Job VI, 5, v. גָּרַחַ. Targ. I, 65 and they lowed from this side &c.; Pesik. Shubah, p. 161^a נְּמָבָּרִין. Y. Ber. II, 5^a top אַנָּחַר הורחדה his cow lowed; Lam. R. to I, 16, end.

Pa. וער same, v. supra.

לעדר , העדרר f. (preced.) roaring, crying in agony. Yalk. Gen. 101, v. בכו וגער Tana d'be El. I, ch. III בכו וגער they wept and burst forth in one loud cry of agony.

ch. same. Lam. R. to I, 16.

לביק' f. (next w.) loathing, rejection. Lam. R. to V, 20; Pesik. R. s. 31; Yalk. Is. 332.

נאל (h. h.; cmp. גאל) to be covered with impurity, be loathsome; to loathe. V. preced.

Hif. הְצְּבִּרל to remove impurity by means of hot water, to cleanse. Ab. Zar. V, 12 ארו שדרכו להְצִרל בְּבִּיל a vessel which ordinarily is cleansed with hot water, must be purified for ritual purposes by means of hot water. Ib. 76° באַרילן וכי how must one disinfect them? You put a smaller vessel into a larger one &c.; a. fr.—Y. Ter. XI, 48° בְּבִּילָה בּרוֹבִיךְ בּרוֹבִיךְ removes the soakings of Trumah &c. [Y. Maasr. I, end, 49°, שרגערל שר בול הברול בול הברול אור.] עובל אור.

Nif. נְּבְּעֵל to be removed through boiling. Y. Ter. 1. c. Nithpa. לַחְבָּעל to be soiled.. Zeb. 88ª.

לאַכ ch. same. Ithpa. אַרְגְּעֵל, Ithpe. אַרְגְּעֵל to be polluted, soiled. Targ. Is. I, 6.—Part. pass. Af. בַּגְּעֵל. Ib. VI, 5; XXVIII, 8.

לְצִל (b. h. בְּצֵי to shout, to rebuke. Targ. Zech. III, 2 ed. Lag. (ed. רְזֵיֵר).—Kidd. 81^b ביה וכי לוברא רומנא נְגְעֵר ביה וכי the Lord rebuke Satan. Gen. R. s. 56 הדוא גברא דיְגְעַר ביה that man of whom it is said, Rebuke him (Satan; with ref. to Zech. l. c.).

the sea rushed forth and flooded the cave.—2) to cough or sneeze. Lev. R. s. 3 כי השור וכי ג.

Hif. הגְערשׁ to shake, cause to reel. Koh. R. to VII, 1 להרעיש וכם להגעיש וכל to shake and even make reel the mountain &c., v. supra.

Hithpa. תְּחְבְּעֵשׁר, Nithpa. נְחְבְּעֵשׁר, to be agitated, very busy, anxious. Ruth R., introd. 2 נְּחְבָּעָשׁר נוֹ מִעשׁרֹת ב״וֹ the Israelites were too much engrossed (in settling) to attend the funeral of Joshua; Koh. R. l. c.—Pesik. R. addit. s. 2 (ref. to מִרְגַּעְשַׂרִים וֹכ׳ (Job XXXIV, 20) מִרְגַּעְשַׂיִרם וֹכ׳ (marched hurriedly to get out &c.

אבור (b.h.; בוק , עובן, body. בנפו בגופו (ecame with his body, and so he shall go out, i. e. he has no claim for injuries received during servitude; oth. expl. הוורדר נכנס דר if he entered a single man, he must leave a single man, i. e. his master has no right to give him a Canaanite slave for propagating purposes.

אבין I ch. same; 1) wing, also winged animal (interch. with אַבָּיבֹּא). Targ, Prov. I, 17; a. fr.—Cant. R. to IV, 8 אַבּירָ (Gen. R. s. 75 המילו, Var. בְּמֵלֵּהְא , בַּּמַרָּא , בַּּמַרְא , בַּמַרְא , בַּמַרָּא , בּמַרְא הוּבּע הוּבּע הוּבְּערִיץ , בּמַרְא אַרְא בַּמַרְא וּמַלְא בּמַרְא וּמַלְא בּמַרְא וּמִבְּערִא בּמַרְא , בּמַרְא בּמַרְא הוּמּבּער הוּמבּער הוּבּער הוּבּער בּמִרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא אַרְא בַּמַרְא , בַּמַרְא הוּמּבּער הוּמבּער הוּמּבּער בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא בּמַרְא הוּמּבּער בּמַרְא אַנְא בּמַרְא בּמַרְא , בַּמַרְא אַרְא בּמַרְא , בַּמְרָא , בַּמְרָּא , בַּמְרָּא , בַּמְרָא , בַּמָרְא , בַּמְרָא , בַּמְרָא , בַּמְרָא , בַּמְרָא , בַּמְּרָא , בַּמְרָּא , בַּמְרָא , בַּמְרָא , בַּמְיּרְא , בַּמְיּרְא , בּמְיּרְא , בַּמְיּרְא , בּמְיּרְא , בּמְיּרָא , בַּמְיּרְא , בּמְיּיּיְיּיִי , בּיּרָא , בַּמְיּרְא , בּמְיּרְא בּמְיּיִי , בּיּרָּא , בּמְיּרְא בּמְיּיִי , בּיּרְא בּיּרְא , בּיּרְא בּיּרְא בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּי , בּיּרְיּיִי , בּירְייִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְיּיִי , בּיּרְייִי , בּיּיִי , בּיּייִי , בּיּיִי , בּיּייִי , בּיּייִי , בּיּייִי , בּיּייי , בּיּיי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּייִי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּיּייי , בּיייי , בּיי

እንደ II m. (קשַב, emp. קאַבּ) city-gate. B.Bath. 8^a; B. Mets. 108^a, v. אָלָהָּ —V. next w.

לבשא ל. (אָשָׁה m. ch.) (v. preced.) 1) stone fence with gate. Peah VI, 2 מכוך לג׳ ולגדרש (Ms. M. לגפא ולגדר (Ms. M. לגפא ולגדר (Ms. M. אבלא לגדר (Ms. M. אבלא (Var. אבלא (Var. אבלא (read ישל רומי (read אבלא (עפר אבלא (Ms. M. אבלא (read אבלא (Ms. M. אבלא פרט (Ms. Ms. Ms. אבלא פרט (Ms. Ms. אבלא פרט (Ms. Ms. Ms. אבלא פרט (Ms. Ms. Ms. אבלא פרט (Ms. M

וֹם, part. הַּבָּוֹא, v. אָיא I.

איפוף, אופוף, v. אופוף.

יבפרו . ע. דפר

262

יל אָל, Y. Sabb. XIII, 14° bot. מגפל, v. קפָּגָ.

 \mathbb{Q} ב (. (b. h. לפן, v. קבו, vine, esp. grape-vine. Kil. VII, 2; a. fr.—'צֶּטֶר ג' wine. Ber. VI, 1; a. fr.—'צָטֶר ג' cotton, cotton tree, v. גּפָּנִרם Kil. l. c.—Pl. גּפָּנִרם a. fr.

אוֹפְנָא .v. גָּנְפָנָה ,נְּפָנָה ,נְּפָנָא.

Nif. נְּלְפֵּׁל to harden and be closely consolidated with the ground. Mikv. IV, 3 Ar., Maim. a. Rabad (v. Tos'f. Yom Tob a. l.; ed. בכבט).

ת בסרין און (preced.; cmp. רְּבָּשׁ, paste, plaster, esp. gypsum. Kel. X, 2 we must use בסרי בג' וכ' בול ווווים or gypsum &c. Y. M. Kat. I, 80^b bot. גיבסם איז, Y. Shebi. III, 34^c bot. בּיְשְּׁמִים איז, v. infra. Tosef. Kel. B. Kam. III, 4 רוחו בעסים ed. Zuck. (oth. ed. בּיְשָּׁמִים Hull. 8^a הוווין, און פסרים רוחוין, און די מסרים רוחוין, משסרים רוחוין, משסרים הוווין, משסרים הוווין, a. fr. [Greek adoption: γύψος, readopted בּיְשְּׁמִּים.]

סוֹספוֹ, ע. יפִי גּרִפּ׳. גּרִפּ׳.

סרס א. (denom. of ספג) plastering material, gypsum, v. ספגים.

וֹלָפְסִית f. same, v. הַּפְסָּים.

Hif. איז נוב to lock up, shut. Y. Sabb. XIII, 14^a bot. [read:] איז we are not treating the case of one shutting (the animal) up in the vivarium; (Y. Bets. III, beg. 61^d בֿבָבַל).

לבות ch. same, to embrace. Y. Erub. III, 20^d bot.; VII,24^d top סחרה ופפקים she took him and hugged and

נָפר

kissed him &c.—Snh. 82b נְּפְּתְּה (Yalk. Num. 372 מְּפָּתְה) did she hug her mother there? [Rashi: she made her mother a prostitute.]

Pa. לְּפֵּרֶת, וְּפֵּרֶת, וֹנְפֵּרֶת 1) to embrace. Targ. O. Gen. XXIX, 13 (Ms. a. Y. some ed. בַּבֹּר, Ib. XXXIII, 4; a. fr.—2) to fold hands (in idleness). Targ. Koh. IV, 5.

רבּקרית (v. נְּפַרִית to make thick, tighten. Denom. נְּפַרִית;

Pi. בְּיְבֶּי to make water-tight. Part. pass. בְּיִבֶּים, ל. בְּיבֶּים, ל. בְּיבֶּים, ל. בְּיבָּים, ל. בְּיבָּים, עמניים בּיבְּים, בּיבְּים, ל. B. Bath. 97^b; Tosef. ib. VI, 3 בְּּגוּפְּרִים (defective clay vessels) made tight by a lining of sulphur or pitch.

Hithpa: הַּוְשַׂמֵּר to be darkened through sulphur fumes. Sabb. 18a; Y. ib. I, 4a top; Tosef. ib. I, 23 מִרְאַפְּרִרן they (the silver vessels) go through the process of sulphuring.

אבין, Pa. בּפֵּר as preced. Pi. Y. Sabb. VII, 10° top בּפָּר, v. בְּבֶּר

קפריתא f. (b. h.; בבריתא, cmp. מבריתא) sulphur [or bitumen, pitch]. Sabb. 18a, a. e., v. שול Hithpa.

. גפַס . ע. לנפת

קב f. (מְפֹּלֵם) a pressed hard mass, peat, turf. Sabb. IV, 1. Ib. 47^b השומשמין, peat made of olive peels, דשומשמין of poppy seed (after the oil is pressed out). Kel. IX, 5; a. fr.—Ch. בְּרְפָּהָא

אפתא, גפתא, v. קפָּא.

גרפָטִר, v. גרפָטָר.

אָבּא א. (גּרִצְא v. Targ. Job. XVIII, 5 s. v. גּרִדְץ) [shining,]
1) spark from the forger's hammer. B. Kam. VI, 6 (62^b);
B. Bath. 26^a; Sabb. 21^b. Gen. R. s. 84; Tanh. Vayesheb 1.—
2) (cmp. Arab. אָל gypsum) מי מי מי a white earth, chalk;
a cross-path laid out with whitened pegs of baked mud or clay (בּרְבִּרִבְּרִם הַרְרְבִּרִם הַרְרְבִּרִם . Mikv. IX, 2 לי the lime of the crossings sticking to the feet or clothes; cmp. Tosef. ib. VI (VII), 14.

*אַלְאַ m. (preced.) lime, pypsum. בּג' ואגורא quot. in Ar. fr. Erub. beg.—not to be found.—געא, M. Kat. 10^b Var., v. אָנָאָא, אָנָאָלָ

אַרְסָטְרָא. v. גערא, גְּצָטְרָא.

וקרבונין, Pesik. Shor p. 74b, read ברזימין.

א"ז, "ה"ז"ז, a transmutation of letters, v. ה"א. Sabb. 104° ללון מימא ארחם עלון though he defiled his body, I shall have mercy &c. Ib. אם הידים בדוק חודיה (גדי בדוק חודיה ולד. בדוק חודיה ולד. הידים חודיה if thou doest so (be chaste), dwell thou in heaven (a dweller . . . shalt thou be).

יס לעולם ארנו ג' וכ' one is not a proselyte until he has been &c. Yeb. l. c.; Kidd. 62b בררך שלשה a proselyte requires a court of three for making declaration and immersion. Kerith. II, ו מדוסר כפרה a proselyte who has not yet offered a sacrifice in the Temple; a. v. fr.-ב"ל a full, true proselyte, ג' אַרֶּק one who, for the sake of acquiring limited citizenship in Palestine, renounces idolatry. Snh. 96^b; Gitt. 57^b; a. fr.—מי an insincere proselyte (from impure motives). Y. B. Mets. ע, 10°.—Pl. גֵירִם, constr. גֵּירֵר, גֵּרֵר. בּרוֹרים. ג' גרורים. ג' גרורים. self-made converts, not formally admitted. Ab. Zar. 3b; 24a; a. e. ברי אריות- lion-proselyles, i. e. proselytes from mere fear (with ref. to II Kings XVII, 25 sq.). Hull. 3b, opp. גרר אמת . Kidd. 75^b; Snh. 85^b; a. fr.—הרכומות proselytes converted by the advice of a dreamer or an interpreter of dreams; גרל מרוכל ואסתר such as joined the Jewish ranks from motives like those prevalent in the days of Mordecai and Esther (Esth. VIII, 17). Yeb. 24^b. -Nidd.VII, 3 (56^b) גרים טוערן Ar. (ed. וטוערן) proselytes not living in accordance with the Jewish usages. a descendant of proselytes. B. Mets. IV, 10 (58b). — Sabb. איה בן ג' [Mode of admission, v. Yeb. 47a.--Views about converts, v. Num. R. s. 8; Nidd. 13b; Pes. 87b; a. fr.]. Fem. בֶּלְיֹהָת. Gen. R. s. 88, end.—Usu. בְּלּוֹרֶת. Keth. IV, 3; a. fr.

ּבָרַב

אָרָר. v. גּרָר.

እጋቭ, Targ. Y. Gen. XXX, 11, v. እንኃ.

אַרָערן, v. אַרָארן.

אבארא f. (גרף) a dish prepared on the hot oven plate after the removal of the coal. Esth. R. to I, 4 שלופחרן דג' lentil cakes baked in the clean oven, contrad. to אבאראי baked in the ashes.

pr. n. pl. Gareb, near Shiloh, supposed to have been the seat of the Image of Micah (Jud. XVII, 7 sq.). Snh. 103^b.

Ithpe. אינְרֶב to be robbed. Y. B. Mets. IV, 9d ארנַרבת thou hast been robbed of one Denar.

בּקבּב I m. (preced.) the quantity collected on emptying the wine or oil press (v. next w.); in gen. bottle, keg as a measure. Ter. X, 8 יוכל ב' וכל ב' וכל ב' (ed. סל) and one measured the keg and it contained (as usual) two S'ah.—

Pl. בּּבְבִּב, constr. בַּבְב. Sabb. 13b; a. e. three hundred בֹּל garab of oil. Bets. 29a.

בון, אבון I ch. same, bottle. Targ. Jer. XIII, 12; Targ. I Sam. I, 24 (h. text בוֹאַר). Ib. XVI, 20 (h. text וֹאַבֹּי);

a. e.—[B. Mets. 15^b, v. בַּרְבִילְּ —*Pl.* בַּרְבִילְ. Targ. I Sam. XXV, 18. Targ. Hag. II, 16 (h. text פורה, quantity pressed at a time). Targ. Joel I, 17 (h. text בדרות).

בְּבָּל II m. (b. h.; גרב) itch, scurf. Bekh. VI,12; classified ib. 41°.

לב, אבר, II ch. same. Targ. Y. II Lev. XXI, 20 (Y. I) אורסין יבשין, v. Bekh. 41°). Targ. Deut. XXVIII, 27.— Denom. פַּרָבּן one affected with itch. Targ. O. Lev. l. c.

ארג (גרב) m. (גרב) plundering troop. Ber. 60b bot. ארא א מון m. (גריסא שבירה גרביה למחא א a troop came by night and carried the inhabitants off.

אַרְבְּיִרְאָ f. (בּרבּ) the scouring or sweeping (wind); אין איז North-wind. Targ. Prov. XXV, 23 (h. text צפּוּן (צפּנִיהָ צָפּנִיהָ (h. text אַבּוּרָי, גַּרְפַּיְרִיאָ 16. XXVII, 16 בּרַבּיִר, גַּרְפַּרָיִאָּ (h. text אַבּרַרָּיִר, אַרָּפַּרָיִרָּא).

וניבור (Parel of נבל) to knead, roll. Gitt. 69a רניבור Ar. (ed. רניגרי, corr. acc.) let him roll (the wicks) in the ashes.

ווֹלָרָבָן, v. בִּרְבָּן II ch.

ארם זין, (euphem. transpos. of הברתא, v. הברתא, v. הברתא, v. הברתא, v. הברתא length of the membrum virile. Bekh. 44b, v. next w.

תביל א. (v. preced.) one having an abnormally long membrum (one of the blemishes unfitting for priestly service). Bekh. אבעל קרק בעל קרק ברצרם ג' בגרד. ווה. דג' הגרד בעל קרק ברצרם ג' בגרד Ar. baal kik refers to the testicles, g'rabtan to the membrum (ed. קריך... גרבתא וכ', v. preced.).

אַרָנִשׁתָא, v. אַרָנּוֹשְׁרָא.

work in the wine or oil press. Ab. Zar. 56b החזרר ג' לגח if he placed the net (once used) back into the vat. Hag. 22b גורג' some ed.; Tosef. ib. III, 4. Lev. R. s. 22 he gathered the vessels of the Temple למוך ממון and placed them in a net; Gitt. 56b he took the curtain curi and shaped it like &c. Tosef. Kel. B. Mets. VI, 5.—2) (from its shrivelled surface) the scarry and lifeless surface of a healed up wound, eschar. B. Kam. 85a העלחה בכחו ג' if, through neglect of medical advice, the wound became scabby; Y. ib. 6b bot. [read:] אלחה בו ג' ב' בלחה בו ג' (ב' ב' ג').

אַרְגִּירֶאָ, v. אַרָּדְּיִרֶּלָא.

264

m. pl. (v. preced. art. a. אַבְּרָבֶּא) nets, filters. Tosef. Kil. V, 25 ed. Zuck., v. אבסלרת

*אברוליב" m. (v. preced.) wicker-work. Gen. R. s. 79; Yalk. ib. i33 און שוקא דל wicker market (differ. in Koh. R. to X, 8).

m. (גרר) ו (the stimulating plant,] garden-rocket, Eruca (v. Sm. Ant. s.v.). Yoma 18^b; Yalk. Kings 228. Tosef. Shebi. II, 9; Erub. 28^a sq. (Ar. ed. Koh. גרגר).—Shebi. IX, 1 גרגר של אפר (comment. גרגר) field-rocket, Eruca agrestis.—[2) grain, berry, v. בּרַבּר.]

רְעָלְיּרְאָ ch. same; 1) rocket. Yoma 18^b מצרנאה מרנאה מרנאה (Ms. M. מרנאה). Sabb. 109^a (Ar. èd. Koh. בְּרְגִּרְלָּא; Yalk. Kings 228 מְּלְגִּרְלָּא —Gitt. 69^b מְלְּגִּרְלָּא ed. (Ar. s. v. מוֹב: אַרָּגָּרְלָּא. Ab. Zar. 10^b, v. אָלָּגִּרְלָּא —[2) berry, grain, v. מִּרְגִּרְלָּא.]

אַרְגִּישְׁמָא v. אַרָגִּישְׁמָא.

אַרָגּייָםאַ, v. אַרָגּייָםאַ.

المُرَالِينَ عَلَيْهِ الْمُرَالِينَ الْمُرَالِينَ الْمُرَالِينَ الْمُرَالِينَ الْمُرَالِينَ الْمُرَالِينَ الْمُراتِينَ الْمُرْالِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينِ الْمُراتِينَ الْمُراتِينِ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ الْمُراتِينِ الْمُراتِينَ الْمُراتِينِ الْمُراتِينَا الْمُراتِينَ الْمُرْتِينِ الْمُراتِينَ الْمُراتِينِ الْمُراتِينَ الْمُراتِينَ ا

לבְרָבֶּר, בְּרַבֶּר, (denom. of נַבְּרַבֶּרָת, נַבְרַבָּר, (denom. of נַבְרַבֶּרָת, נַבְרַבָּר, (בַּרַבָּרָת) down the throat, opp. מחה to set the lips to the vessel. Par. IX, 4; Tosef. ib. IX (VIII), 6.—*Gitt. 89a הַּרְבָּרָה בשרק if she quaffs outdoors; [Rashi: walks with outstretched neck (נְּרוֹדְ)]. —2) denom. of נְּרְבַּר to pick single berries. Maasr. II, 6 מנרגר ואוכל he may pick grapes (from the hanging cluster) and eat; ib. III, 9; Y.ib. II, 50a top.-3) (denom. of ברובה to let the olive shrivel (on the tree or in the sun on the roof), to mark out for shrivelling. Ex. R. s. 36 that olive—while it is yet on its tree, they mark it out for shrivelling (in order to use it for the press). Men. VIII, 4 מַנֶרְגָּרוֹ בראש הזיה he lets it shrivel on the top of the olive tree; מג׳ בראש in the sun on the roof; [for oth. opin. v. Rashi a.l.]. —Ib. אוי בְּגַלְגְּלוֹ תנן אוֹ בְּגַלְגְּלוֹ תנן does it read m'garg'ro (he lets it shrivel) or m'galg'lo (he lets it hang until it is fully rounded)?

לְּבְוֹלֵב ch. (v. preced.) to grow berries, to ripen into full berries.—Part. pass. בְּנַבְיב. Targ. Ps. I, 3 ed. Lag. (some ed. סגרגר).

תלל ב. הרדיד א. berry, grain, heap (of pebbles). Peah VII, 4 ירודיד א single berries (not growing in bunches). Shebi.III, 7 (Bart. גרגרי של a globule of salt. Sabb. Tosef. Sabb. II, 8 ארגרי של מלוז a globule of salt. Sabb. VI, 5 הלהל בגרגיר מלוז (Y. ed. גרגרי מלוז, Bab. ed. 64b, 65a גרגלי, Ms. O. גרגרי און גרגרין גרגרין גרגרין בקלון בקלוז און Peah VI, 5; a.e.—2) (בּרִגָּרִים) the shrivelled olive. Pl. as above. Men. VIII, 3 (85b), v. בּרְגַּרִים אוֹן מּרָבָּרָים.

בּרְבִּרְרָ Den. same, 1) berry.— Pl. גּרְבְּרִר, Targ. Is. XVII, 6.—Targ. Y. I Deut. XXXII, 14 בַּרְבִּרְרֵ דִרטרחון their wheat grains.—[2) rocket, v. בַּרְבָּרְבָּא

לרון f. pl. (גרר), v. next w.) wheel-works of a well. Targ. II Esth. I, 2 (3) איל wooden wheel-works.

אַרָיִיקָא, ע. אַרָּוּנְיִילָא.

עולי, און ה. (ע. מַרְמָּרָת) glutton, bibber. Y.Ber. VI, 10° top, ע. בְּרְגְּרָנוּת. Pes. 86°; a. fr.—Nidd. X, 8 (of one unable to control his sexual appetite).—Pl. בּרְגְּרָנִיוּת. Yoma 39° bot., opp. בּרְגָּרְנִית.—Fem. מַרְגִּרְנִית. Pl. מַרְגִּרְנִיתוּ (unable to resist tasting temptation). Gen. R. s. 45; Deut. R. s. 6 (ref. to Gen. III, 6).

לְּבְוּלְבֶּלְ, אֵבְּרְבְּי, ch. same. Targ. Y. Deut. XXI, 20.— Pl. גּרְבְּרָנִית, Keth. 60 har. Var. (ed. גרִבְּרָנִית, v. צַּרְבָּרָנִית, Eem. בַּרְבָּרָנִיתָא. Targ. Lam. I, 11 (h. text אווי).

לא לזה f. (preced.) greed. Y.Ber.VI, 10° top לא לזה וכי מניגרינו ובי not this greedy man must be laughed at, but thou, the sneerer; he acted hastily in his greed &c.

הַרְּנְרָנִיתָא , גַּרְנְּרָנִיתָא , עַּרְגְּרָנִית h. a. ch.

לבְרה (b. h. pl. מרְגּר , גרגר ; צרגר ; ער. בּרְבּר, a. בְּרְבּרוֹת throat, gullet; (in ritual law) wind-pipe, trachea. Koh. R. to XII, 6; Lev. R. s. 18, ערוד בְּרְבּרְבּר Hit.—Ex. R. s. 24 the Lord created for man מערן בחוך בּרְבּרְבּר a well (mucous membranes) in the trachea. Hull, II, 4 של מון הוג' בון ה

יברגורתני . ע. ברבנרי.

לְבָּרוֹר (b. h.; v. גרר, 1) to scratch, scrape, comb. Sabb. VIII, 6 (81°) לְּבְרוֹר Ar. a. ed. Y.; a. fr. [Editions a. Mss. mostly בְּרֵר q. v.]—Part. pass. לְרָה stripped, v. בַּרַר בּוֹר

2) (denom. of בָּרֶד 2) to cut the web with its fringes off the loom. Yoma 72^b (expl. בגדי השרד Ex. XXXV, 19) בגדי שגוידין אותן כברייתן מכלידון וכ webs which they cut off the looms in their needed shape (so as to require no tailoring), leaving a small portion of the unwoven threads.

לְּבֶּר (בּרד) 1) erasure. Men. 30^b Ar. (ed. גָּרֶד, 1) that which is combed, fringe.—Pl. בְּרָדִין. Ib. 42^b;

ל ביסרבלא ch. same, 1) combing; אבררבלא the removal of the woolly surface of a thick cloth. B. Kam. 99a; B. Mets, 112a.—M. Kat. 23a went out 'סב' (Ms. M. 2 בגררא (Ms. M. 2 בגררא (Ms. M. 2 בגררא (Ms. M. 2 בגררא (Var. אבררא (Var. אבררא ילמא מירביק ג' מיניה (Var. אבררא (Var. אבררא איניה עמר באר עמר עמר א ביי איניה (Var. אבררא (Va

יַּבְרַבֵּר v. בַּרָבַּא.

בּרְבּר אַרים מות מות מותף. Ruth R. s. 1 end בּרִבּר 'and a man went' (Ruth I, 1)—a stump, i. e. without any description as to what he took with him (opp. to the description of the return to Palestine, Ezra II, 66); [Yalk. Ezra 1067 בְּרִבּר , צַּרְבָּר , בַּרְבָּר בָּר וּבְּר בַּרְר בַּרְבְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִּי בְּי בַּרְבִי בְּי בַּרְבִּי בְּי בְּיִבְי בְּי בְּיִבְי בְּי בְּיִבְי בְּי בְּיִבְי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִי בְּי בְּיבִיי בְּיבִי בְּיבִיר (רובביר בבְיבִיר בְּיבִיר בְּיבִיר בְּיבִיר בְּיבִיר בְּיבִיר בּיבִיר בּיבִיר בבר בבערב, בבע

ברדון, לברון, הייני היי

אשריור Bekh. 44°. בּרְדּוּמֵי -Pl. בּרְדּוּמֵי -Pl. בּרְדּוּמֵי. Bekh. 44° אשריור ייסנא of the eyebrows remained visible.—Gen. R. s. 33, v. בְּרְיִּמִי.

ורדין, ברדין, v. ערדין.

וּנְרַיּכְּוֹר ע. ע. דרדיכוּר. י. גרדיכוּר.

לבְּרָדְּיִרְתְ מוּדּל f. (ג'רד) web or thread. Targ. Job VII, 6 בּרְדִּירִת מחד (Ms. בְּרְבִירִת מחד h. text ארג thread.

אָרְרַמְּנֵי Sifré Thazr., Neg. ch. I some ed., read גּּרְמָנִי.

*אָרָרָרָ, 'רַרְרָּגָּר m. (גרר) אַרְבִּיבּי weaver. Ab. Zar. 26a there was among them הד גר׳ Ms. M. (ed. 'רר') one weaver. Ib. אַר רלא טירון גר' [Var. בַּירִין האר in Rashi a. l., v. Rabb. D. S. a. I. note 90.]—2) scabby, afflicted with an itch.—Pl. בַּירָבֶּר ', יְבִירָבָּר' Keth. 60b, v. בַּרָבָּרָב.

גְּרָרִיקִר v. גְ**רְרְר**ּקר.

ארר .v. ידו.

וֹתְבְּלֵּגְ f. (b. h.; cmp. מְבֵּבֹּא ו) gerah (a grain), name of a coin. Bekh. 50°a.—2) the seed of St. John's bread, v. next w.

בירא, ע. גררו) a shoot, stalk (of flax or asparagus). Mekh. Mshp., N'zikin, s. 13 המערב אוז הג' בחלהן (Var. הירה, הירה, הירה און לגרוה, בירה, הירה, בירה (Var. מירה, בירה, בירה, בירה, בירה stalks of fenugrec; Yalk. Ex. 343; Tosef. B. Kam. VII, 8 בירה ed. Zuck. (Var. גירה, גירה, בירה [Löw Pfl. p. 317: seed of St. John's bread among seeds of fenugrec.]

ארן III f. (גרון, cmp. נְרוֹן, נְרוֹן) 1) [the rough, cmp. τραχεῖα,] throat, larynw with wind-pipe, lungs and heart.

Tam. III, 1. Ib. IV, 3. Yoma II, 7.—2) (b. h.; cmp. לגרס ground food, cud. מַלֵּלֵה מִי ruminant. Bekh. 6a; Sifra Sh'mini Par. 2, ch. III; a. e.

וון IV f., v. אָב.

266

קרונות, אורונות, די הוות pr.n.m. Grog'roth, Bar Grog'roth, surname of one Judah. Y. Shek. IV, 48° י בי הווה אורונות, אורונות אורונות, אורונרות, אורונרות, אורונרות, אורונרות, אורונרות, אורונרות, אורונרות, של Ms. M. הווגרות (בר ג' 134, note 20). Yoma 78° יבר גרונרות. (של הרונרות).

לרכות f. (כרר), v. ברוגרונו [the rugged, shrivelled,] the dry fig. Sabb. 80°; B. Bath. 55°; Kerith. 17° גרונרות (corr. acc.). Lam. R. to I, 11 'בר' סלג' of the size of &c. Y. Naz.II, beg. 51°d people call לגר' חלרוש dry figs, too, tirosh (Tosaf. to Men. 103° ברוגרות (לגרוגרות a. e.—Pl. אַרוֹגְרוֹת (דוֹנְרוֹת) אַר וֹנְרוֹת). Naz. II, 1 if one says, I will be a Nazir abstaining from g'rog'roth, he is a Nazir; Tosef. ib. II, 1; v. בריגרות בריבר (Razir) בריבר (Ra

קרר (בְּרֵר) m. (part. pass. of יְבָּהָ or יְבָּהָ) stripped, bare. Yalk. Ruth 598, v. בְּרָהִּם.—Pl. בְּרָהִים Ab. Zar. 33° wine jars not lined with pitch; Tosef. ib. IV (V), 10 בּרְהִּיִר (Y. ib. II, 41° bot.

*אַדְּרְאָן pr. n. pl. *Gruda*, near Tiberias. Gen. R. s. 79, v. אַדּרְאָרָא.

גרוזמין, גרוומים, גרוומין, גרוומים, ברוומים.

לבוטים f. (γρότη) trash, frippery, broken ware. Kel. XI, 3 a vessel made או משברי כלים מן הג' Ar. (ed. ברוטים), Bart. המשברי כלים מן הג' Sabb. 123a אורקה לברן הג' במשבר המשברי. Sabb. 123a (אור מברי לברן הג' אריטיה, Sabb. 123a (אריטיה, Ms. O. אריטיה, R. S. to Kel. l. c. הריטיה, he cast it among the rubbish (considering it no longer a vessel); B. Mets. 52b (אריטיה, Ms. M. בריטיה). Bekh. 13b; Ab. Zar. 53a; 71b; Tosef. ib. V (VI), 3. Tosef. Hull. I, 18.

אָרִירְנָא . ע. גְּרִירְאָ.

ַנְרַם, v. וְּרַוֹּמָת, עָּרָוּם,

תוכני, הרובלי, m. pl. (γρυμέα, crumena, v. Lidd. a. Scott s. v.;=γρύτη) trumpery, broken pieces of iron, glassware &c. B. Bath. 89^b top דיגרומי ed. (Ms. M. דגרומיר, Ar. בגרומיר) scales used for weighing &c.

וַבְּררוּמִין . ע. בְרוּבִירן. גַּררוּמִין.

אַרִימִימָא, אמַמִיחָא, ע. אַמָימִיאָאַ, ע. אַמָימִיאָאַ

אָרָוֹן m. (b. h.; v. בְּרָהוֹ III) throat, palate. Gen. R. s. 94 להוט אחר גְּרוֹנוֹ anxious to gratify his appetite, to receive sustenance, v. לָחָט. Ber. 36a, a. e. חשש בגרוני to have a sore throat; a. e.

ch. same. Targ. Is. LVIII, 1; a. e.—Succ. 49^b מברוניה שבע he finds satisfaction from his palate, i. e. by taking draughts large enough to gratify his taste.

ארר ברד (ברדל m. נרד, cmp. ברדל) hard, stony clod.—Pl. הרוּבְרַיּ. B. Mets. 80° בר' אר דמחוקא בנ' Ms. M. (v. Rabb. D.

S. a. l. note; ed. רמרוזקא גונדרר, corr. acc.) if the field is known for its stony clods.

אָרָרְיּכִין f. (פֿרט) a dish of beans (a remedy for melancholy). Targ. II Esth. III, 8 (cmp. Gen. R. s. 94, beg.).

גרוסת, v. הרוסת.

גַררּעַ, , גַררּעַ, v. גַּררּעַ.

אַרוֹעַ, ע. אַרוֹעַ

קרופרת m.=הופרה block or shoot. Gen. R. s. 53 lest people say ברופרתו וכ' (Isaac is) a shoot taken from the house of Abimelekh. Tanh. B'huck. 5, v. ברופרת.

גרופו , גרופו, ע. ארופו, ע. אַרופו

אַגְרוּפִּרנָא, v. אַגִרוּפִרנָא.

f. (אַרְרוֹף, cmp. אָרְרוֹף [as large as a fist,] little stump or shoot. Kel. XII, א של דיהו a vessel made out of a piece of an olive tree; Tosef. ib. B. Mets. II, 19 he who makes vessels מג' של זית R. S. to Kel. I. c. (ed. Zuck. גפו , גפות, corr. acc.).—Metaph. ג' של שקמה block of a sycamore tree, i. e. a man barren of thought, ignorant; barren of merits, worthless. Tanh. B'huck. 5 Jephtah was as poor in the Law כגרופו של שקמה (ed. Bub. 7 מית של ש׳ הרה , note: גרופות של ש׳ הרה as a block &c.-Y. Ab. Zar. II, 40°; Gen. R. s. 25, end; Ruth R. s. 1, opp. ג' של זיה one rich in merits; a.e.—Pl. גרופיות. B.Bath. V, 3 if one buys olive trees for felling, מנית שתר ג' he must leave a stump of two fists' size (out of which new shoots may rise); Tosef. ib. IV, 7 (v. Tos'f. Y. Tob a. l., a. B. Bath. 80b).—Gen. R. s.31, end ב׳ לזחרם Ar. (ed. sing.) shoots for future olive plantation.

בְּרוּד a. נְּרֵדּ, v. גָּרוּד.

שרות ה. הוא היים אל f. (part. pass. of מַּבְּים a divorced spouse. Pes. 112a בי שנשא ל a divorced husband who married a divorced wife. Ib. בעלה בעלה '' marrying a divorced wife while her husband is yet alive. Ned. 20b בו מוער השנה מיים ל divorced at heart, one whom her husband is determined to divorce; a. fr.—Pl. בְּרִשְׁיִה f. הַּיִּבְּשׁׁיִם Yalk. Jer. 268 בו בר ב' אחם לר ye divorced from me (the Lord)?

תרובים, אור הוא של הרובים m. pl. (גרש) sending off, divorce. Gen. R. s. 19; Lam. R. introd. 4 (ref. to Gen. III, 23 sq.) ו בנהי אורהו בשלוחיון ובני I punished him with expulsion and banishment.—Gitt. 64° שליש אומר לגרי the trustee says (the letter has been given me not as a deposit but) as a letter of divorce which I was authorized by thy wife

ברוון, ברוון f. (denom. of בורוון) 1) the stranger's civic condition. Gen. R. s. 44; Pesik. R. s. 15, a. e., v. אִרטוֹפּוֹלְרִיטְיָא. —2) conversion to Judaism. Gitt. 85°2.

גורזקי .v. גרזקן.

יל, און, און, (b. h.) 1) to be rough, grating, scraping; v. יבון, גורה &c.—2) to be hot, burn, singe (cmp. ברון, גורה).

בִרבא

m., pl. בְּרִיבֶּא, v. בְּרִיבָא.

*הריבֶרוּ pr. n. *G'ribah*, name of a street or open place in Tiberias. Koh. R. to X, 8, v. בְּרָנְאָ

ַנְרֵי**ד**, v. נָרֵיד.

אברן (גרר) m. (ארר) [rind, crust, cmp. בַּבָּב,] the parched surface of the field, arid land, unbroken or untilled ground.—אבר מים לרץ season, summer. B. Mets. V, 10.— Ib. אבר בבי באר דעבי באר מים מום דעבי באר דעבי באר מים מום דעבי באר דעבי באר מים מום דעבי באר באר דעבי ב

אַרְרָדָא ch. same, rind, v. בְּרִרָדָא.

וּלְרִידָה f. scraping, v. בְּרִירָה.

ארידות f. (בְּרֵר 2) friction (at sexual intercourse). Yeb. 75^b (Ar. גרידוא).

אָרֶרְדָּאָ, v. אָרֶרִדָּא, [Yeb. 75^b Ar., v. preced.]

 $needed\ for\ a\ griva\ of\ seed\ (cmp. סְּבְּאָר, פּגּסְ,). B. Kam. 96a בּרבּא <math>a\ griva\ of\ land;\ B.\ Mets.\ 110^b;\ ib.\ 15^b$ פּל. (Ms. M. אַריבא, Ms. F. גריבא, Ms. R. גרירא, v. Rabb. D. S. a. 1. note).—Pl. ברונה, Erub. 14^b . B. Bath. 73^a , v. פּבָּרָ. Ned. 50^b sq.

גרוומה, גרוומהה, גרוומי. ע. זברומי

אָרוּטִר. v. וְּגְרַרְעוֹרְתַ.

אָרְמֵנִי .v. גְּרְמְנֵי.

פֿרַס, ע. הַרַר.

מרים וו און (b.h. מְּרַים וּ (split, broken,) grits i) esp. pounded beans; beans used for pounding. Gen. R. s. 94, beg.; Nidd. IX, 6 sq.; Tosef. ib. VIII, 9, v. ארלו הן ב' הקלקרן (מולל). —Maasr. V, 8 הקלקרן (מולל) ב' הקלקרן (מולל) ב' הקלקרן (מולל) המידים (v. Maim. a. R. S. to Maasr. l. c.) Cilician beans are the large and quadrangular; a. fr. [היוֹטָה', v. הקרובערן ב' the size of a bean. Sifra Thazr. Neg. ch. I. Kel. XVII, 12 ב' נגעים בנ' וב' לו הערים בנ' וב' לו און לו לי לו היינים מולל מוללים מוללים

אָרָרָסא בּרוֹכּא דג' ch. same. Y. Sabb. III, $6^{\rm b}$ top פֿרנכא דג' a dish of beans; Y. Maasr. I, $49^{\rm a}$ top דגלוסא (corr. acc.).—Pl. דריסין גריסין גריסין גריסין (Ex.R. s. 43 באקרגורוס, v. סאקרגורוס

וְּרִיעַא, וְּרִיעַא, v. אָרִיעַא.

אַרְבְּרָבְּ f. (גרף) removal of coal and ashes, scraping. Bets. 286 בְּרִבְּת וכֹי the cleaning of stoves &c.

אגרפוס .v. גריפס, גריפוס.

עָרָרָאָר, pI. בְּרִיצִין, גְּרִיצִין, v. דְּרָרִיצִים,

עָרִיצְין, אַבְירִצְּין, pl. אָבְירִצְּין, v. איַבְירִצְיּן,

מתוסר וג' f. (גרר) 1) scraping off. Hull.84a מחוסר requires the acts of pouring out the blood, scraping off the blood stains &c. Ib. 93° בער ג' בער ג' the top of the small bowels up to a cubit's length must be scraped (in order to remove the fat).—2) dragging, pulling, moving an object without lifting. Sabb. 22a; Pes. 101a; Men. 41b the law decides in favor of ... with reference to dragging an object on the Sabbath, v. אֹרֶר Y. Kidd. I, 60^d top מהו שיקנו בג' can they be taken possession of by moving without lifting?—3) carrying with, involving. Y.Pes.VII, 34c top מאר נפקא what is the difference between them? They differ as to the majority of one tribe carrying with it (determining the legal status of) the whole nation, v. ומר אית לרה 3.—Sabb. 71a ומר אית לרה 13... does R. adopt the opinion that one action can be involved with another so as to be considered one continuous act (e.g. cutting grain and immediately grinding it)? Ib. ג' דג' an application of this principle in the second degree, that the action involved should involve a third action.

ישׁרָרים שׁ, v. בְּרִרשׁרָן, m., pl. בְּרִרשׁרָ, v. בְּרִרשׁרָ

לַרַל, Hif. הְנְרִיל, v. הְנָרֵיל.

גריצים, read גריצים,.

(ערר איז) to drag along, carry with it.—Part. pass. מַרוּם added in boot, additional measure, v. אָבָרוּמִין.... אָבָרוּמִין מרומה a large cubit. Gen. R. s. 12 [read:] לאמה לא the size of a liberal cubit (equal to a cubit and a half of strict measure; some ed. גרבידא; vers. in 'Rashi' a. l. גרבידא אמה גרוי).—Y. Shek. VI, end, $50^{\rm b}$ אמה גרוי, read גרוי, v. גדם (Tosef. Bekh. V, 4 אצבעותיו גרומות Var., ed. Zuck. הַרוּמוֹת.]—Trnsf. to carry with it, to be the cause of, to engender. דבר הגוֹרֶם לממון something which may be the cause of pecuniary profit or loss. B. Kam. 71b if one steals objects dedicated to the sanctuary for which the original owner is responsible in case of loss &c., he is bound to pay the thief's fine (בַּפֶּל) to the owner; אלמא רבר הג' למ' כממון דמר which proves that that which may cause a pecuniary loss, is to be considered as the property of him to whom it may cause it. Ib. 98b according to the opinion of R. Shimeon who says בבר הגורם ... מרהייב that what is the cause of monetary gain is considered as money, he who burns a note of indebtedness is bound to pay the full amount of the note; a. fr.—Snh. 104a גורם גלות לבניו causes his children to be exiled. Ber. 5^b bot. ב' לשכרנה וכ' is the cause of the Divine Presence departing from Israel. M. Kat. 25a בבל בַּרְבַה לו Babylonia was the cause (that the Shekhinah did not rest upon him). Ab. Zar. 8b bot. המקום גורם the place makes the act legal, i.e. only in the Temple hall can the Sanhedrin judge capital cases; Snh. 14b המקום ג' only in the Temple hall can a rebellious elder be judged; ib. 87a.— Y. Yeb. I, 2° top רבר שתיא בא מחמת הגורם וכ' if a

prohibition arises from a cause (a person that causes it, e.g. the prohibition against C.'s marrying B. because B.'s sister A. is his wife)—when the cause is removed (through A.'s death), the prohibition ceases; but a prohibition which has not its cause in the action of a person (but in natural kinship, e. g. C.'s daughter married to C.'s brother whereby she becomes forbidden to him also as his brother's wife), is not removed with the removal of the cause of the (additional) prohibitiou, i. e. C. cannot perform the levir's marriage with his brother's wife since she has not ceased to be his daughter; ib. III, beg., 4°; IV, 6° top.—זה גורם a product of combined causes. Tem. 30b אסור ג' אסור a product of combined causes is forbidden, e. g. the offspring of a dam unfitted for the altar, and of a sire fit; Pes. 27a; a. fr.— Ib. $26^{\rm b}$ הים שמעת ליח ג' מי can you prove that Rabbi adopts the rule forbidding the product of combined causes?-Nidd. 31ª (homiletical play on Gen. XLIX, 14) חמור ג' ליששכר the braying of an ass was the cause of Isachar being begotten; Gen. R. s. 99; v.

ויבם

Pi. בירם same. Gen. R. s. 39 הירך מגנימה traveling is the cause of three evils.

Nif. נְגְרֶם to be indirectly engendered. Ab. Zar. 55^b מסור להברם וכי אסור להברם וכי no assistance must be given to making unclean &c.

Hif. הַבְּרִים to leave a comb (בְּרִבּם) in striking a measure off, whence (in ritual slaughtering) to cut in a slanting direction, to let the knife slide beyond the space prescribed for cutting. Hull. 19a; 20a; a. fr.—Part. pass. f. בְּבֶּרְבֶּיִם an animal slaughtered by a slanting cut. Ib. 18b; a. fr.—Denom. בְּבָּרְבָּיִם

בות (denom. of מצם, cmp. מצה) to be substantial, strong. *Targ. Prov. XVIII, 10 וניגרים ברח Ms. a. Var. in ed. Lag. (read וניגרים; ed. מגרם ווערס. על (some ed. מגרם, Ms. מגרם) thou shalt grow strong.

Af. אַנְרֵים to make substantial, harden. Targ. Prov. VIII, 28 (Var. אוגריס, h. text אַגרי).

m. (בַּרַם) cause, indirect production of an effect. Sabb. 120b בְּרֵם כִּיבוּים indirect extinction of a fire (by placing vessels filled with water in its way), v. בַּרַמֵּא.

וּנָרִם

בוריב, m. (b. h.; ברל to strip; cmp. גרד, גרד, [stripped, bare, cmp. II Kings IX, 13,] skeleton, bone; (cmp. שֶּבֶּם self, strength.—Pl. בְּרְבֵּים Gen. R. s. 98 הַּרְבֵּירוֹ ברורים as the bony frame of the ass is clearly discernible.

בּרֶבֶּל ch., constr. בְּרֶם same, 1) a bare twig, opp. אַבְּבָּטָא. Macc. 8a (Ms. M. גִּרְבָּא).—2) bone. Targ. Gen. II, 23; a. fr. [Targ. Y. Ex. XXVII, 5 בור read 'יש or בורבא]—Gen. R. s. 70 [read as Yalk. ib. 124, cmp. Dan. VI, עוֹל מחדק לך (אנא מחדק לך 1ike a bone I shall crush thee. Ber. 5^b; B. Bath. 116^a, v. בָּרֶה. — Pl. גּרָמֵר, גּרָמֵרָא. Targ. Gen. l. c. מְּרֶמֶר (Y. מְרָמֶר). Targ. Ezek. XXXVII, 4; a. fr.—Targ. Y. Ex. XXXVIII, 4 [read:] גּוֹמֶרְלָּא וְנָרְמָרָא or גורמרא וגומריא, v. supra.—B. Bath. 58a מרכיתא הביתא מ vessel of bones (an enigmatical phrase for an animal). Ib. 22a, v. מָבֶר II.—Bets. 11a מברא ג' a block on which bones are chopped; a. fr.—3) body, self. ג' ג' each for itself, one after the other. Ib. 11b. Hull. 113a. - With suffixes of personal pronouns: אַרְבָּי myself &c. Targ. Job ו, 3 לגרם as his own, לגרם אתתרה (Ms. לגרם) as his wife's sole property. Targ. Y. Lev. VII, 29 בֹּלֶכְיה himself; a.fr.—Gen.R. s. 75, beg., v. NDI I. Y.Ber.III, 6° bot. לג' הוא דעבר tied himself; a.fr.—Ber. 48a, a.fr. לג' הוא דעבר he did so for himself, i. e. this is no authoritative precedent.-Y. Orl. I, 61a top ג' אמר he gave his own opinion. Y.Erub.III, 21^a bot. בשם גרמרה in his own name; Y.Kidd. II, 63a top.—Y. Keth. III, end, 28a מכל בַּרְמַה אמרה this very fact (thing) proves; Y. Shebu. V, end, 36°; Y. Keth. IX, beg. 32^d; Y. Pes. IX, end, 37^a כל גרמא (corr. acc.).

לבים (in Hebr. מ"ע שהזמן ג" (in Hebr. diction) a positive command the observance of which depends on a certain time of the day or season of the year. Kidd.I, 7 (29°a); a.fr.—2) indirect effect. Sabb. 120°b ווי indirect effect (e. g. effacing the Divine Name in consequence of bathing) is permitted, opp. שמירה ב' בניוקרן פטור ב' damage by indirect act. B. Kam. 60°a בייקרן פטור ב' damage by indirect action is not actionable. B. Bath. 22°b בניוקרן ביילא בג'י בייקרן ביילא בג'י לביילא בארי לביילא בארי לביילא ביילא ב

גרממרא .v. גרמומרא.

*אַרְרְרָּאָ m. (γραμματεΐον) bond, document. Ex. R. s. 15 גרבמסדון (corr. acc.).

רנא דג' ,וְּרָבֵּיר, v. אָּרָבָיר,

אַרְעָּאָ, m. (בּמִירָאָב, v. בּמִירָאָ, arm, elbow, cubit. Targ. Y. Ex. II, 5. Targ. Jud. III, 16 (h. text בְּמִרֵּדְ B. Mets. 64° לו בי מי מֹר מֹר בּמִרְרָ Targ. Y. Ex. XVI, 29; a. e.—Snh. 7°. Erub. 14°.

נּרְבֶּינִי .√, גרמיני.

אַרְבְּיבְא f. (dimin. of בְּרְבָּא) a small bone or sinew. Hull. 103b Ar. (ed. בְּרִבְּיהָא, בְּרוֹבְירָא).

אָרָרְבּאָרָן, אָרְרְבְּאָרָן, pr. n. Germania, Germania, 1) the land of the Cimmerii (v. Schr. KAT p. 428). Targ. I Chr. I, 5; Targ. Y. Gen. X, 2 (for Magog); Y. Meg. I, 71^b bot.; Yoma 10^a (for Gomer); Gen. R. s. 37, beg. (for Magog). Ib. (also for Togarmah, v. אָרַבְּיִרְיּם,).—2) (של רובר ים בֿ' של ארום) Germania, the Roman province of Germania. Meg. 6^{ab}; Yalk. Ps. 888. Gen. R. s. 75, v. אַרָבִּירָבּ. [Y. Sabb. VI, 8^c bot. read בַּרְבָּיִרָּ.]

אורמנא, v. next w.

לרבור, B. Bath. 89^b Ar., v. אַרוּמֶר.

אָרְמַמִּרָא, v. אָרְבַּוֹרָנָא.

אָרֶרְיּלְּבְּלִילְיּלְ, יְבְּלְבְּיִלְיּלְּבְּלְּלִילְ, pr. n. pl. Germanicia, town (and district) in the province of Commagene, near the borders of Cappadocia. Y. Meg. I, 71^b bot.; Yoma 10^a; Gen. R. s. 37 (for Togarmah, v. Schr. KATp. 428); [Targ. Y. II Gen. X, 3; Targ. I Chr. I, 6 בְּבַבִּיאָדּוּ

וּרַמַסיון, v. וּרַמַסיון.

יל, v. אובן.

לְּבָרָן, denom. of נְּבָרָן q. v.

ערכך, ע. דרכך.

D בן (b. h.; v. גור, Pi. מלא to crush, split, grind. Tosef. T'bul Yom II, 12 fat figs מלא גורם which he has not yet crushed (into a cake). V. בַּרִים

ערֵים I ch.; Pa. מְּרֵים, Af. אַגְּרֵים same. B. Bath. 22a, v. אַגְּרֵים II Af. [Targ. Prov. VIII, 28, v. בְּיִם II Af.]

לבּוֹרֶן, גרר (cmp. לבּוֹרֶן, גרר to scrape together; to collect, accumulate. Denom. בּּוֹרְטְרְנָא [Targ. Prov.XVIII, 10; V, 19, v. בְּוֹרְטָּה וּוֹן. Trnsf. to acquire knowledge, to commit traditions to memory, as a preliminary stage to speculation and analysis compared to grinding, v. במר ואב״ג דמשכח ולִרגְרַט ואב״ג דלא רדע וכ׳ Ms. M. one must at all events acquire readiness (v. מוֹלְנִילָרָט וֹאַנְיֹלָנִילְנִילִּילָט וֹאַנִילָּילָט וֹאַנְילִילָט וֹאַנִילָּילָט וֹאַנְילִילָט וֹאַנִילָט וֹאָנִילָט וֹאָנִילָט וֹאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָט וּאַנִילָּט וּאַנִילָּט וּאָנִילָּט וּאָנִילָט וּאָנִילָט וּאַנִילָּט וּאַנִילָּט וּאַנִילָּט וּאַנִילָט וּאַנִילָּט וּאָנִילָט וּאָנִילָט וּאָנִילָט וּאָנִילָט וּאַנִילָּט וּאָנִילָט וּאַנִילָט וּאָנִילָט וּאָנִילָּט וּאָנִילָּט וּאָנִילָּט וּאָנִילָּט וּאָנִילָּט וּאַנִילָּט וּאַנִילָּט וּאָנִילָּט וּאַנִילָּט וּאָנִילְּט וֹאָנִילְיִיל וּאַנִילְּט וֹאָנִילְינִיל וּאַנִיל וּעִינִיל וּעִינִיל וּיִילְּט וֹאָנִיל וּיִיל וּעִיל וּיִילְינִיל וּאָנִיל וּיִיל וּייל וּיִיל וּייל וּיִיל וּייל וּיִיל וּיִיל וּיִיל וּייל וּייל וּייל וּייל וּייל וּייל וּי

לרסא

271

בַרערכורתא

though one does not understand, for Holy Writ says (Ps. CXIX, 20) gar'sah &c.; it says בַּרְסָה and not מַחָנָה (my soul heaps up, but not it grinds, learns but not analyzes); (ed. לְּהֹנְדִיס, and other Variants); Yalk. Ps. 876.—Ber. 8ª ארוה גריסנא בגו ביתאר Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l.) I used to study in my house; Meg. 29^a. Ber. l. c. bot. turned his face וגרים and reviewed (what he had learned). to specutorecite traditions, opp. לערוני to speculate. Ber. 13^b (ref. to Deut. XI, 18, v. Targ. Y. a. l.) teach your children ..., בה בהו (Ms. M. בר (תונגרסו בהו (Ms. M. בר ו so that they be able to review them (by themselves); a. fr.—Part. act. בריס well-versed, knowing by heart, B. Bath. 21^a ג' ולא דירק knowing Bible verses by heart, but being inexact.—Part. pass. גריס, f. אריסא known by heart. Men. 32b מרגרס בְּרִיסָן; Meg. 18b מרגרס they are known by heart.

אנים, אנים,

וּרָכָא, וּרָכָא II, v. אָירָבָא.

תְּבְּרִיס m. (v. נְּרִיס grits-dealer or maker, v. בְּרוֹסָה, Midr. Prov. ch. IX; Erub. 21b יהושוע הגי (not יה, v. Rabb. D. S. a. l. note).

Hif. הגריע to deduct from, to calculate the price of redemption in proportion to the years served and those to be served, v. אַרבּרַע מפּדיונה Kidd. 11^b מַּגְרַעָּה מְפּּרִיונה she makes a deduction from her redemption money; ib. 14^b מגרעה (corr. acc.). Y. Kidd. I, 58° bot.; Y. Shebu. VI, beg. 36^d מגרעה (ב)מעה מרעה (ב)מעה הוא she redeems herself by deducting a M'ah for each year.

Nif. נְבֶּרֶע to be deducted, to be redeemed by deducting the compensation for the time served. Y. Kidd. l. c. בא

בקשה לְּנְגְרֵעְ בֹּ if the desires a redemption by deduction &c.; Y. Shebu. I. c. למיגרע (read: לְּדִרְגְּי or לְּדִּרְעָ וּלְ Kidd. 11^b she can redeem herself by deductions until she comes down to a P'rutah.

Af. אַרְעָּה as preced. Hif. [Targ. Y. II Gen. XXX, 11, read מַּלְרָעָה וֹאוֹלה Kidd. 11^b מַלְרְעָה she deducts more and more every year. Ib. [read:] איר מגר מגר מגר שלה what is there for her to deduct from?—Arakh. 25^a, v. infra.

Ithpe. מֵרְנֶּרֶא וֹאוֹלָא as preced. Nif. Arakh. 30^b מִרְּנֶּרְא וֹאוֹלָא his obligation grows less (every year, if he chooses to redeem her). Ib. 25^a מְבְּרֵע לְּרִה (Rashi מֵרְג) no deduction is allowed him (for fractions of a year).

ברבו (b. h.; cmp. ברבר) to form globules, to drop. Denom. בּרְשִׁרן.

אָרָע m. (גרע) א (גרער) scraper, barber, in gen. low class surgeon, blood-letter &c. Kidd. 82ª. Kel. XII, 4; Tosef. ib. B. Mets. II, 11 מַסְבֶּר, v. מַסְבֶּר.

וְנְרָעוֹן, v. יַזְיאָ.

בּרְעִירָן, בְּרְעִירָן, בּרְעִירָן, בּרְעִירָין, בּרְעִירָין, בּרְעִירָין, בּרְעִירִין, בּרְעִין, בּרְעִירְיִין, בּרְעִירִין, בּרְעִירִין, בּרְעִירְיִין, בּרְעִייִּין, בּרְעִייִּין, בּרְעִייִּין, בּרְעִייִּין, בּיִּייִין, בּּיִּיִּין, בּיִּייִין, בּיִּייִּין, בּעִּייִין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִייִין, בּיִּייִין, בּיִיין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִיין, בּיִין, בּיִייִּין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִּייִין, בּיִיין, בּיִין, בּייִין, בּיִּייִין, בּיִיין, בּיִין, בּייִין, בּייִיןן, בּיִיןּייוּין, בּייִיןן, בּייִיןן, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִיןן, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִּין, בּייין, בּייִּין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייִין, בּייין, בּייִין, בּייִיין, בְּייִיין, בְּייִין, בְייִין, בְּייִין, בּייִיןן, בְּיִּייִיןן, בְּיִיין, בְּיִיןּייִין,

אַרְעִינָא. v. אַרְעִינָא.

ברערבה, ברערבה, ברערבה (collect. noun, used promiscuously with גל' של רוטב. Ukts. II, 2 גל של רוטב the stones of moist olives; Y. Ter. XI, 47^d bot. גלערנר הרוטב. Y. Maasr. I, 48^d bot.; a. fr.

לְרְעִינוּתְא f. ch. same. Ber. 39° בּרְעִינוּתְיה (Ms. M. the stones (of an olive).

בּרַת

Pi. בּרַךְת same. Kerith. 7^b; Y. Snh. VII, 25^b top, v. בּרַה

להרפין ch. same. Targ. II Esth. III, 8 גרפרן חמרעא they remove leavened things.—Y. Pes. II, end, 29° מרוך מן scrape them at the bottom. Y. Bets. IV, 62° bot. [read:] איזלי בֻּרְפִּין go thou and sweep them (the stones) out. Y. M. Kat. I, 80° bot.; a. fr.

Ithpe. אַרגּריה to be scraped out, removed. Targ. II Esth. l. c.

גרופית , גרפות ,גרפות.

וו גרתרקא, v. גרקר II.

ובר I (b. h.; v. ברה) [to produce a grating, scraping] sound,] בָּרֵע ,בָּרֵד (v. בָּרַע ,בָּרַד I). Sabb. VIII, 6 (81a) כדר לגרור וכ׳ (Ar.a. Y. ed. לגרור) large enough to scrape with it the top &c. R. Hash. 27b אַרָרוֹ Ms. M. (ed. גלר), v. גלד, Keth. 60°; Kerith. 21° הלרו וכ׳ he must scrape the blood off before eating the bread; a.fr.-Part. pass. בַּרוּד , v. בַּרוּד .-- 2) to drag, to move without lifting; (also neut. verb) to follow. Sabb. 29b, a. fr. גורר אדם וכ' one may, on the Sabbath, pull or push a couch &c. (on the floor). Y.Kil.I, 27b bot. לא יָגוֹר ארם וכ׳ one must not pull &c. Tanh. Thazr. 8 ברולהל מקברו they dragged him out of his grave. Tosef. Erub. XI (VIII), 13; Tosef. Bets. II, אוררים 19 בלת הגוֹרֶרֶת (Y. Erub. X, 26^b bot. גודרת, corr. acc., v. (גָּדֶר) a door which drags along the ground (on opening), a matting which is moved by dragging, or large kegs which &c.; Erub. 101^a דלת הנגרֶרת. . . . הנגרֶר. Cant R. to II, וו אנר גוֹרְרוֹ למבולו I will drag him to the flood in which to perish; a. fr.—Tanh. Thazr. 9 (ref. to Ps. V,5 יגרך וכ' (יגרך אותד וכ' (יגרך) אין אתה נגרר ואין הרעה גוֹרֶרֶת neither art thou dragged behind (attracted by) evil, nor does evil drag (have power over) thee, nor does it dwell with thee; Yalk. Kings 231 היו גורר אחר גורר אחר אינ אינ אחריך...Part. pass. בְּרְבִּר dragged along, hanging on...Pl. גרורים, גרורים. Num. R.s. 18 היל eight threads dragged along (as fringes; Tanh. Korah 12 די הושרן). Ab. Zar. 3b, a. e. גרים גל proselytes who have attached themselves but have not been admitted, v. 75,-3) to carry with it. to cause; to affect (v. בַּלַב). Y. Hor. I, 46a bot.; Y. Pes. VII, 34° שבט אחד גורר וכ' (a majority of) one tribe affects the legal status of the entire nation, i. e. the

אנר הכני 1) to be dragged, pulled. Erub. X, 11 נגרר הכני 1) to be dragged, pulled. Erub. X, 11 מאר הובי a bolt which is dragged along (with the door, i.e. attached and hauging down). Ib. 1013, v. supra. Tanh. Thazr. 9, v. supra. Bets. II, 10 (23b) ארכה לגרורה (ib. ארכה לגרורה (ib. ארכה לגרורה (ib. ארכה לגרורה) must not be dragged or pulled, a. fr.—2) to be scraped, planed. B. Kam. ארכה במגררה הפהל במגררה (secretions of the nose) scraped (discharged) through the mouth (v. ארבה).

Hithpa. התְּבֶּרְר to be scraped. Tosef. Sabb. XVI (XVII), 19 מגררת במגררת ed. Zuck. (Var. מגרררן במגררת, Sabb. 147^b הוררן במגררת, מתגלו, corr. acc.) one must not be scraped with a strigil. Ib.XXII, 6 (147^a), כתגררין, ralm. ed. (Mish. מְתְבֶּרְיִרן, v. Rabb. D. S. to 147^b, note 70).

בריר ch. same; 1) to drag, pull, push.—Part. pass. בריר dragged, following, guided by. Targ. Y. II Ex. XIV, 25 לבררן וכ' (some ed. לררד') pushed from behind.—B.Kam. 18b they are clinging to his body. Taan. 24ª גריריקן בתרייהו גרירין Rashi (ed. גרירינן, read בתרייהו, Ms. M. שולרנן) we must be guided by their order. Ab. Zar. 72b all the wine in the barrel אגרשרא moves towards that all the world דג׳ עלמא וכ׳ 85ª that all the followed David .-- 2) to scratch, scrape. Targ. Jud. VIII, 16, v. וֹלְרגר (Ār. אַרַה (Ar. גרד (Let him scrape off the blood and cover it. Ib. ונגרור.—Part. בַּרֵיר Ib.— 3) to rub, to whet the appetite. Ber. 35b כר הרכר דנגרבה לליברה (Ar. everywhere לליברה) in order to stimulate his appetite. Ib. טובא לַרֵיר a large quantity has an appetizing effect. Pes. 107b בְּרֵר נְּרֵיר be- Sabb.140b. cause it stimulates the appetite.

Pa. בְּרֵרה to make appetizing. Esth. R. to I, 9 [read:] אנה ביר וכי I will make their drinks appetizing (induce

בלטרש של מילים

them to get intoxicated, interpreting Jer. LI, 39; differ. in comment.).—2) to saw off. Targ. Y. Deut. XXXIII, 20 כֹל (or בְּבְּבֶר Af., ed. דְּבָגְרֵר, corr. acc.) for he cuts off the arm &c. (II בְּבָרַר).

Ithpa. אְחַבְּרֵה 1) to be dragged. Y. Kidd. I, 60^d large bags דארחרדון מְחַבְּרָה which are commonly dragged (not lifted).—2) to stimulate, instigate one another. Targ. Ps. XXII, 8 מְחַבְּרִרן (some ed. מְחַבְּרִרן, ed. Lag. מִחְבָּרִרן, fr. יוֹ, h. text יְבּרַר).

*חַבְּלֵב (fr. a Polel of הַאָּב cmp. אָבָל to roll; cmp. בּרַאַר Part. pass. מְגוֹרֶר whirled, reeling. Gen. R. s. 64 (play on מג', Gen. XXVI, 26) מול וכי reeling (after a night revel) &c.; ע. אַבָּר I.

Hithpa. הְּיבְּרֵר, Hithpol. הְיִנְאוֹרֶר (v. Jer. XXX, 23, cmp. XXIII, 19) to roll one's self, esp. (cmp. בַּפַל , חָינַן II, יָפַל Hithpa.) to lie in contrition, asking forgiveness. Mekh. B'shall., Vayassa 1, [read as in] Yalk. Ex. 256 (ref. to המרם Ex. XV, 25, as if meaning, 'and he caused them to throw themselves down in contrition over their sin by the sea-side'). בון בי בון היו ישראל מהחננים ובחגריים בי בון הרו כבן היו לפני אביו וכתלמיד שבי לפר רבו כך היו שהוא מהחנן לפני אביו וכתלמיד שבי לפר רבו כך היו the Israelites prayed beseechingly and rolled themselves in contrition before &c.

אַרְדָּאָ I f. (=h. אַרָה III, 2) cud. Targ. Y. II Deut. XIV, 6 sq. (some ed. אַרְדָא).

אנד ג' II f. (גרר) וּלְרָאָ II f. (גרר) that which is carried along; אגב ג' incidentally, occasionally. B. Mets. 4^b; Shebu. 40^b. [2) scraping, v. אַרְרָאָּא. I.]

* אַרָבוּ stalk, v. אַרָבוּ II.

ן אררן, Bets. 24^b top, Ar., v. בֶּנֶּר., כָּנֶב

ורריקן, v. next w.

קרריק: f. (a Greek formation fr. בְּדֶּב, LXX Γέραρου) Gerariké, the district of G'rar in Philistea. Targ. Y. Gen. XX, 1 (Ar. a. Lev. ברריקי, corr. acc., ed. ברריקי; ib. XXVI, 1.
—Gen. R. s. 64 ברריקי (corr. acc.); Y. Shebi. VI, 36° bot. ברריקי) גרריקי

גדורתה, Y. Dem. I, 21^d, v. הרודתה.

Deut. 39; Yalk.ib. 859 מקרו משפר ממקום בקלה אור מים גּוֹרְשִׁין את העפר ממקום בקלה בקלה יהו מים בקלה בקלה מים יהול בקלה וכי בקלה וכי של אין את העפר ממקום you might suppose the (rain) water will stir up the (fat) ground of the valley, and thus the valley will lack (drinking) water.—2) (cmp. מְבִּרוֹיִם to banish; to send off, divorce (a wife).—Part. pass. בַּרוֹשִׁים, f. הַרְּשִׁים, q. v.

Hithpa. אַרְאַבְּישׁר, Nithpa. אַרְאָבָּרָים 1) to be banished; to be divorced. Midr. Till. to Ps. XCII. Gitt. 65° מַרְאָבָּרָים she is entitled to receive a letter of divorce for herself even though her father had contracted the marriage in her behalf; a.v. fr. [2) to be stirred up, become muddy, thick. Midr. d'R. Akiba, Alef (Jellinek Beth Hammidrash III. 13).]

אברישה לארחרה Pes. 110^b בריבה. אות Ti. I ch. same. Pa. בריבה. Pes. 110^b בריבה Ms. M. (ed. אותר, corr. acc.) who had divorced his wife. Ber. 56^a אבריבה ווי ti will be thy destiny to divorce two wives. Arakh. 23^a בריבה לדברים לדברים לדברים לדברים כל דמנה מוי does every one who divorce his wife, give divorce in court?; a. fr.

Ithpe. איגרשׁ, infin. איגרושׁר to be divorced. Gitt. 78^a בר אר in a fit condition to receive a letter of divorce.

*נרבו (cmp. גרר to drag) to hoist up. Y. Kil. IX, 32° top. Y. Keth. XII, 35^b top [read:] יארן ענירה אתון and if I call, ye will hoist me up; (Koh. B. to IX, 10 שרר, Mat. K. quotes שרה, ע. גרשין.

m. (b. h.; v. פֿרָדס,) grits. Sifra Vayikra, N'dabah, ch. XÏV, Par. 13 אפשר רקלט ג' I might think he must roast it after being pounded; Men. 66^b.

ch. same. Targ. Y. Lev. II, 14; 16 Levita (ed. מרוכי).

*ורתון, ורתוקון, m. ($\gamma \tilde{\eta}$ хр η τιχ $\dot{\eta}$, creta) chalk, white earth used for cleansing silver ware. Sabb. 50^a גרויי Ar. (ed. גרתקרן, גרתקרן); Y.Bets. IV, 62° bot. לרים: Tosef. ib. IV, 10 קרתרן, קרקתרן, על עלום (Var. קרקתרן, קרקתרן). [Rashi to Sabb.l.c. expl. אלום, describing tartar deposited in wine vessels; Ar.: pulverised resin.]

רָבַשׁ .v. בָּבָשׁ.

ರತ್ನರತ್ನೆ, v. ಕುಕ್ಷತ್ತ.

ארַטוֹרָרָא, pl. יבִשׁוֹרָר, v. אַיְשִׁיּאָ.

על ספרנה (גשש), דער ספרנה prob. framework of a ship (v. גשיש; comment: sounding pole. Sabb. 125b (Ms. M. אגושש, Ms. O. אין; v. Sm. Ant. s. v. Contus).

אַנְיוֹשְׁאָ, הְאָנִיוֹשְׁאָ m. (v. preced.) 1) one carrying the sounding pole in advance of the ship, sounder. Pl. בְּשִׁישָׁאָ Sabb. 100 (Ms. O. בְּשִׁישָׁאַר. —2) one tracing treasures buried in the ground.—Pl. בַּשִׁישָׁר. B. Mets. 42ª.

עברץ m. (פּלָּשׁרְיּם; formed like פְּצִרץ) [1) sounding apparatus, v. שׁלְּשׁרֵם: a frame on which the couch is spread (sponda). Zab. III, 1; 3 של מטה ג'ג'; Tosef. ib. IV, 4. Ib. Mikv. VI (VII), 17 אווי לאוד לאוד the outer frame (of a double bed, sponda exterior, v. Sm. Ant. s. v. Lectus).

Esth. R. to I, 6.—*Pl.* בשרשרן, בשרשרן Tosef. Kel. B. Mets. VIII, א קרטליאקר, רפמל פול (ed. Zuck. קרטליאקר, read ס for א) the bed-frames of the little bed chambers (xοιτωνίσχοι—which are taken apart or placed against the wall in day time).—*Tosef. Mikv. VI, 8 ג׳ צ״ג השבר Ar. (ed. קשקשרם, Sabb. 53° בי בשראן splints.

Hof. בְּשֶׁבוּ (denom. of בְּשֶׁבוּ to be frought with rain, rain-bringing. B. Bath. 25^b since the destruction of the Temple בא הוּגְשְׁבָה וּכֹי the south wind has not been rainbringing.

שלאַ II, אֹטְעָאֹ m. ch. (מּשִּׁטָּ, אַ אַ מּשׁיַ body, self. Dan. IV, 30.—Pl. אָשְׁמֵיּאָ Lam. R. to I, הַ נְּשְׁמֵירוּוֹן (Koh. B. to VII, 11 בירוּ וּלְאַרְיִירוֹן) they will not devote themselves to warfare.

קבשים frame, door-stop against which the door shuts. Erub.101a (explain.'a widowed door') לבית לה לות לה (Ms. M. אשבה, a clerical error for אשבה, oth. Var. אבָּשִּבּא, אַבָּשָּבָּא, v. Rabb. D. S. a. l. note; אַבּישִבּא, reduplic. of בּשׁר, cmp. אַבּידוּטרא, v. Ar. ed. Koh. s. v. בשווא which does not shut against a

ארגשף ארגשף, Men. ארגשף Ar., v. אָשַׁיָם, בּשַׂיָם,

אושקרא . אושקרא.

ענשש (ע. געש to join, esp. to make a bridge. Ab. Zar. 2⁵ א הרבה גשרים גשוים we have built numerous bridges.

לשׁרֵל ch. same. B. Kam. 113^b מַטֵּרלי . . וּגַשְׁרֵי הָשְׁרֵי הָשְׁרֵי they (the government officials) fell trees (belonging to private persons) and build bridges.

של m. (preced.) bridge, ferry. Erub. 55b; Tosef. ib. VI (V), 4 הקבר אהג' וב' graves and bridges (in the outskirts of towns) which have a place of shelter.—Gen.

R. s. 76, end עמה עצמר כג׳ וכ׳ Jacob constituted himself a ferry, taking persons from one shore and setting them down on the other (Mat. K. בְּשָׁרִבּ like a ferry-man).—Pl. בְּשָּׁרִרן, בְּשָּׁרִרם. Frub. V, 1. Ib. IX, 4 המפולטים ג׳ המפולטים מוחפר which there is an open passage. Ab. Zar. 2^b; a. fr.

עוֹטֵלֵּלְ (b. h.; v. שׁבָּיֹם) to touch a substance, to strike against. Hall. II, 2; Y.ib. 58° top הספרנה גושטים the ship touches the ground (in harbor).

Pi. שַּׁשְּׁיִם אַ to feel, grope. Y. Yoma V, 42^{c} ררה בְּעַשׁשׁ וכי entered groping &c.

Pilp. שַּׁשְשָׁ (cmp. שְּשָׁשָׁ) to beat, ring. Lev. R. s. 8 (ref. to Jud. XIII, 25, cmp. בחחיל רוה" (שַּׁעָבוֹ the holy spirit began to ring in Samson.

Hithpa. הרגשני , Hithpal. הראנשני , Hithpalp. ארות , Hithpalp. ארות , Hithpalp. ארות אולדי , Hithpalp. ארות אולדי אולדי אין אולדי א

ביי ch., Pa. בייש same, to feel, touch. Targ.Y. Gen. XXVII, 12;22 (h. text סוב). Gitt. 67^b bot. בּשְּׁשֶׁר he (being blind) touched it (and felt the bone).

רְּעִּישׁ, 'עִישׁ, I f. (preced.) feeling, touch. Hull. 47^b resembling wood בו' in touch. Ib. 122^b; Sabb. 107^b.

Til pr. n. pl. Gath in Philistea. Snh. 102a; a. e.

אַד ה, with suffix אָד, האָד (contr. of מָבָּטָה) a marked off space. Tosef. Ohol. XV, 7 'the court of a burying place' וו הגר (R. S. to Ohol. XV, 8, ed. Zuck. לחוכו, Var. להוכו, Var. להוכו is the marked space into which the caverns open.—Par. IV, 2 מוות שווים if he burnt the cow outside of the place selected for the purpose; Zeb. XIV,1; Tosef. Par. III, 9 sq.—Pl. הוות, הבר Par. 1. c.

בתית

VIII, 18) שויתי לביתי גוואר I made my house my vat (cmp. Lam. I, 15).—Pl. גיהות, אָרהוֹת הגר בית הגר the press room. Tosef. Ter. III, 7; Y. ib. II, 41^b bot. בית הגרתי מכנ.)—Tosef. l.c. בית לבור וכ' two vats for one pit; a. fr.

*បានា, 'នារ f. (denom. of preced.) woman engaged

in the wine press, wine treader.—Pl. בְּהָהְ ,הַּהְּרּוֹת. Gen. R.s. 71 [read:] אָרָ הֹג' מאחורי חקוריים וכ' even the wine-treaders behind the beam handlers (of loose character) maligned her. Esth. R. to I, 10 (play on אָבֹרא (אַבֹרֹאָר בֹא' בַרא' בֹא' בֹא' בֹרא' בֹא' בֹרא' בֹרא' בֹרא' בוא T shall bring the wine treaders &c. (to de-

דאיסרטוס

٦

275

ל Daleth, the fourth letter of the Alphabet; it interchanges dialectically with ז, e. g. אָרָבָּע אָרְבַּע פָּאָר אָרָבָּע בּר eliminated in אָרְנָא אָרְבָּע אָרְבַע אָרְבַע.

as a numeral, four, v. 'x.

קר (און) a prefix, corresp. to h. ש, of, who, which, that (quod). Targ. Gen. XXXI, 42. Ib. IX, 5; a. v. fr.—Ber. 2a אונן קיש דשכיבה ובי the time of reading the Sh'ma of bed-time (Deut. VI, 7). Ib. אונן דערבריו וכי let him first state that of (the law concerning) the evening prayer. Ib. אוני דער דער הוא של האיי של דעפרה וכי whence is it proved that this uba &c.? Ib. באר דואר ובי and it was they who (as an exception) worked late and early; a. v. fr.—[This prefix is used for the formation of what may be named Difel nouns, as אַרָּבְּיִלָּא, אַבְּיִלָּא, מַבְּאָר, בּבִילָּא, אַבְּיַלָּא, אַבְּיַלָּא, אַבַּילָא, אַבּבּילָא, אַבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּילָא, אַבּבּילָא, אַבּבּילָ

אין II, אין אין da da, the camel-drivers' call. Pes. 112b. [דלטוורא Cant. R. to II, 15, v. בלטוורא]

לאר (b.h.; cmp. דור (b.h.; cmp. דור (b.h.; cmp. דור (b.h.; cmp. מיד (b.h.; cause to languish. B. Bath. 79a (play on מיד (play on nor (

Targ. Targ. Y. II Deut. XXVIII, 65.

אבוֹנְא, דְבוֹנְא, דְבוֹנְא, זְבְּאבוֹנְא, same. Targ. Job XLI, 14 (מאב'ה fem., h. text דאב').—Targ. Ps. XIII, 3 בּיְבוֹי Ms. (ed. יווי; h. text בְּיְבוֹי). Targ. Y. Num. XXI, 30 בְּיְבוֹי (some ed. יְבָּא, h. text דְבוֹי, cmp. B. Bath. יוֹי, s. v. בְּיִבוֹי, a. e.

"לְבְּבֶּלְ (denom. of preced.) to make languid. Targ. Prov. XVIII, 8 מְרַבֶּלְן ed. Lag. (oth. ed. מרכנן, h. text מבחלחמרם).

הואג .v. דאה.

בארן (b. h.) [to melt,] cmp. אר באר היידים העריים בעלה, to be low-spirited, to sorrow, fear. Snh. 106b (play on ארא, I Sam. XXI, 8, a. אריים הקב"ה היידים העריים הקב"ה היידים העריים בערים העריים העריים בערים העריים בערים העריים העריים בעריים בעריים בעריים העריים בעריים בעריי

אור (b. h.) to float, fly. Pirké d'R. El. ch. IV רוֹאָה על וכ' (ref. to Ps. XVIII, 11).

בְּיֵלְ II f. (b. h.; v. בְּיֵלְ Daah, name of an unclean bird. Hull. 63b ר' וראה וכ' Daah and Raah and Ayyah and Dayyah are the same genus; Sifré Deut. 103.

וו הָנָא ,דור .v. דור אָנָדּוּ II.

הצומיקוס , read: באומשיקוס.

דוסונוסן, Y. Ab. Zar. V, end, 45b, v. דָּנִיסְטֵיס,

יתר בְּבָּאי more than enough, too much. Keth. 111a; a. fr, פְּרָאי, v. בְּּרָא.

ארב (v. דאב) to flow. Targ. Ps. CV, 41 (h. text דאר).—Part. דאָרב, v. דּאָרב.

דארם languor, v. באר.

יינה , הוג , v. יוֹאָר, קּיאָר, קּיאָר, קּיאָר,

יים בּרִפָּא v. דְּאִים כַּוְרָפָא.

רַסְרְמֵוֹס, Y. B. Mets. II, 8°, v. דָּנִיסְמֶּיִם

יהור ,הוץ . ע. דארר, דארץ.

ראר, Targ. Prov. XII, 12 some ed., read בארג.

דְּאַרֹוְאָק, pl. דְּאִירְזִאָרן, v. דְּאָרֹוְאָק.

יַלף, v. דאלף.

דיופלא . ע. דאפלא.

ית אַציפֵר, דְּרִצִּיפֵר, m. pl. name of a species of doves. Hull. 62° ed. (Ar. ידיר).

"(v. דאר) to turn, circle. Targ. Ps. CXXIX, 3 בארוּ דַארַיָּא ed. Ven. (cmp. Pesh.) the turners turned (planned my destruction, h. text דרשו דורשו ed. Lag. דרשו הרשוים, oth. ed. ערוֹר, v. דרוֹר רארוֹר, יארוֹר רארוֹר, v. דרוֹר, v. דרוֹר, יארוֹר רארוֹר.

*אֹרָאָיַ, v. preced.

7787 pr. n. m. Daru, name of R. Nahman's slave. B. Mets. $64^{\rm b}$; a. e.

ארז, v. ארז a. אַרַזָּר.

*מבארת (h. רשא) to sprout. Af. ארארת to bring forth. Targ. C. Gen. I, 11, v. דירואוד.

⊒7, v. ⊐iπ.

לרב כתיב רב היה שמה (v. פּרבּ, wolf. Gen.R.s. 99 לרב כתיב רב היה שמה it reads (Dan. VII, 5) לרב (instead of לרב)—deb (wolf) was her (Media's) name (with ref. to Jer. V, 6); Lev. R. s. 13; Esth. R. introd.

אבר v. דבר.

אַבַּיא, v. אַבַּיק.

לב"ז to drip, overflow. Sifré Deut. 42 (ref. to Deut. XXXIII, 25) בל הארצות דובאות כסף וכ' all countries will send their overflow of silver to the land of Israel (to buy fruits); Yalk. Deut. 963; Lev. R. s. 35 לא"ד' כסף ומביאין. [Sifré l. c. למלאות וכ', read הארצות דובאות למלאות וכ', read באות. Lev. R. l. c.]

לבבן II (deriv. of הָבָה or הָבָה) to speak evil, be hostile, only in part. pass. הָבוּבְּה, f. הְבוּבְה. Y. Erub. VII, 24° bot. a woman שהרות הי לחבירות who was on bad terms with her neighbor (ib. III, 20d bot. רבי־, corr. acc.). — Pl. הְבוּבִּרְ,

הבובות Cant. R. to III, 11 two legions ד' זה עם זה ל' hostile to each other. Ib. fire and hail הול are hostile elements; Pesik. Vayhi, p. 4° רכו' (corr. acc.).

בְּבַלָּן Ch. same, to murmur. אָסיפוותיה מיפוותיה חזינהו בֿרָן Ar. (prob. quot. of B. Kam. 117^a bot. הַבְּבָּן חוֹא דפריט' Ms. M.).

תְּבֶּעלִי דֹ m. (בְּבִּעלִי דִּי, ע. בַּעַלֵּי שׁ whisper, evil speech; only in בַּעַלִּי דִי, pl. בַּעַלִי דִי man of evil speech, i. e. opponent, informer. Cant. R. to VII, 10 (play on dobeb, ib.) הדירור על די ובעל די ובעלידי מון as if they were his accusers.

בְּבֶּרֶל הַבְּרֶל ch. same, with בְּבֶּרֶל Targ. Ps. VIII, 3 (h. text אוֹר); a. fr.—Gitt. בּרָל בּרל

במקום ... ושנאה ובעלי ד' f. same. Sifré Num. 42 במקום ... ושנאה ובעלי ד' there (in heavens) where there are neither hatred nor slanderers; Yalk. ib. 711.

קרבר f. pl. (reduplic. of רבב lumps of dripping grapes (exposed to heat; v. קבב). Ab. Zar. II, 7 (39b) רברב (Mish. ed. רברניות, Ms. M. ברבב ; Y. ed. ברבי , כרד. acc.; Mish. Nap. קבְּיִנְינִיוּת. Y. Sabb. I, 4a bot.; Y. Bets. II, 62a top במרמ׳ רמרב׳. Cmp. אֵבְיִבְּינָינִי

רבב , הבין f. (b. h.; ביו) evil report, calumny.— Trnsf. an ill-reputed woman. Pes. 87^b (play on Diblayim, Hos. I, 3) י מה בי ד' רב' an ill-reputed woman daughter of &c.; cmp. הּלְּבָּח I.

לברן ד' לכלב f. (כבון she-wolf. Cant. R. to III, 4 בבון ד' לכלב about that stage of the morning when you begin to distinguish between a wolf and a dog (v. Ber. 9^b).

יבאבונא v. דבונא.

רָסִים, רוֹבּיק, אַרָבּיּק, ע. יִבּיק, ע. יִבּיק.

קבורה, אָבורה, ע. אָבורה.

לברים f. (b. h. הדברים to lead, join) 1) [swarm,] bee. Yalk. Deut. 795 (play on הדברים, Deut. I, 1) הם אול אול בניה בערבה בין המונה הוין ומי as the bee is followed by the young, so are the Israelites led by the righteous &c.; (Deut. R. s. 1 בול היו וכ' like bees my children were guided &c.). וא בול הוי וכ' Kel. XVI, 7 מדם של הי להעורים לא לים לא לים

and prophetess. Meg. 14^a; a. fr.—' שׁרָת the song of Deborah (Jud. V). Y. Meg. III, 74^b bot.; Treat. Sof'rim XII, 10; a. e.

קבורי, אַרבורי, f. bee-swarm, bee-hive. B. Bath. 108² (in Hebr. Diction). הרחק הרדלך מְּבְּבוֹיְרִיר Rashi (ed. מִן בְּבּוֹיְרִיר שִׁר Rashi (ed. בּבּוֹיְרִיךְ Rashi (ed. בּבוֹיְרִיךְ Rashi (ed. בּבוֹיְרִיךְ Rashi (ed. בּבוֹיְרִיךְ Y. Peah VII, 20b top בבש דבי bee-honey.

יבַבּרָתָא, v. אָדְבוֹרְרָתָא,

ובין I ch.=h. דבה, to slaughter, to sacrifice, feast. Targ. Ps. LIV, 8; a. fr.

Pa. רַבָּי same. Targ. Ex. V, 8; a. fr.

תבין II, ארבין, ארבין, ch.=h. יבין, slaughtering, sacrifice, feast. Targ. II Kings V, 17. Targ. Prov. XXI, 3; a. e.—Pl. דְּבְּיֵלְא, הַּבְּיִוֹיְא, הַבְּיִוֹיְא, דַּבְּיִוֹיְא, Targ. Num. XXV, 2 דְּבִּיִייִּלָּא, (some ed. O. בִּיןְב,). Targ. II Sam. XV, 12; a. fr.—Esp. the feast of Passover. Sabb. 110° בין ד' לעצרוא between Passover and Pentecost.

*דְבָּן, אֹבְןּ (בְּאָבִּן) to look out, lie in wait.—Pa. רבָּהַ to lurk for, hunt. Sabb. 106b אבר הַבּהַיִּר לא בער הַבּהִיִּר לא לא עברדי לרבויר. Ms. M. (ed. לא עברדי לרבויר לרבויר bets. 24a בערין לדי Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l.; ed. עברדי לרבי, v. יבִּי.

דביבה, v. בַּבַבָּ וו.

ברונים excrements, a softer expression in the K'ri instead of the Kethib וויינים (II Kings VI, 25). Meg. $25^{\rm b}$.

אָרְבִּלְאָ, אְדָּבִלְּאָ, דְּבֵּלְלָא, בּיבְלְּאָ, ch. same. Targ. Jud. IX, 11 (h. text המיבה); a. e.— אַר. דיבְלִּיך Targ. I Chr. XII, 40.—אָבָילְהָא, רְּבֵּילְהָא, רְבִילְהָא, דֹבִילְהָא, דְבִילְהָא, Targ. I Sam. XXX, 12 (some ed. sing.). Targ. Y. Num. XXXIII, 46.

זבול אוד same. Y. Dem. II, 22°.

יְבֵק, v. דְבֵיק, יְדְבֵיק,

ורק הַבּרְקְתָּן f. (בבק) 1) embrace. Ex. R. s. 33 הירך הַבּיקתָּוּ in the position of their embrace.—2) attachment. Gen. R. s. 80; Midr. Till. to Ps. XXII בד' with the expression ביר (ref. to Deut. IV, 4).

Y. Ber. IV, 8° top.—2) the Book, a word in use among the Persian Jews. Ab. Zar. 24^b (ref. to Jud. I, 11).

יירבולא. v. אַבֿררָא.

לבית f. (Difel noun of אָרֶתְא, v. letter ה') [of the house,] wife, only with suff. of person. pron. הַבּיתְהוּל the wife of. Ber. 27b. Taan. 23b אין אין your wife; a.v.fr. הביתביל thy wife. Ned. 51a.

אלס, Targ. Is. XXXIV, 4, some ed., read אַבְּלָא.

ַרָּבֵילָת, v. הַבָּיבֶּין.

קבלל, part. pass. מְדוּבְלֶל, v. preced.

יְּבִילְחָא, v. דְּבֶלְחָא.

Nif. רְבְּקְ to be joined, attached, affixed. Keth. 111b; Yalk. l. c. is it possible for man לְּדְבֶּלְ נֹ to be joined to the Divine Majesty? Ib. באַרלו נ' בשכרנה (Keth. l. c. בְּבָּלְ מִי בֹ בשכרנה) as though he were joined. B. Bath. 91b משבה (Ms. H. בּבָּלְה וֹכ' (Ruth) who came back and remained attached to Bethlehem (v. supra); a. fr.

Pi. הַבְּק, הַבְּק, 1) to glue. R. Hash. III, 6 (27a, b).—2) to invite one to join in travel. Gen. R. s. 29 וּרִיבְּקוֹ he saw a person and made him go with him.—Part. pass. בְּקְינוֹ לַתְירוֹ וֹרֹ בִי Yalk. Deut. l. c. שׁנְיִרוֹּ בְּקִרם לַתְרִיוֹן the tife of the World (the Lord).

Hif. הרחיה ולבסוף to paste, fasten. Pes. 37° הרחיה ולבסוף ההביק הוא he heated the pot and then pasted the dough to its wall. Ib.^b.

Hithpa. דְּרְדְּהַבֶּק, piest to be joined. Gen. R. s. 59 אין (Yalk. Hos. 528 בַּבְּרָבָּ the cursed (Eliezer) shall not be joined (through marriage) to the blessed (Isaac). Keth.l.c., v. Nif.—Yalk. Deut.l.c. בְּבָבֶּקְהָ, a. fr. [Sabb. 113b [read:] ילובר סי לִּרַבָּבָּע עם הנשים, v. Rabb. D. S. a. l. note.]

קְּבֶּק, בְּּבְקְ ch. same, to adhere &c. Targ. Ps. XLIV, 26. Targ. Prov. XVIII, 24 בְּבִּרִק ed. Lag.; a. e.— Keth. 111b כָר אפשר לְּרַבּאַרָּט, v. preced. Nif.

דבק

Pa. בְּבְּקְיה לקומץ וכ׳ men. 11a וּבְּבְּקִיה לקומץ if he pasted the handfull of dough to the wall of the yessel.

Ithpa. אַרְהַבְּרַסְ אַ וּלְּהְבָּרִסְ אַ to be attached, join. Targ. Ruth I, 14; a. fr.—Gitt. הול לאַרְבּרַסְר בּדוּל לאַרְבּרַסְר בּדוּל הוא about joining their ranks?—Pes. 49a אַנּהְבְּבְסְ אַנְא אַנּא Ms. M. (ed. רארבק בורערה) that I should be connected with his descendants. Sabb. 113b. Gen. R. s. 14 מְרָבְּבְּקִרן מִיהָבָּבְּיִרְן מִיהְבָּבְּסִרן מִיהָבָּבְּיִרן can broken earthen vessels be joined together?

Af. אַרְבֵּיק (אַרְבֵּיק 1) to reach, overtake, attain to, obtain (corresp. to h. אַרְבֵּיק (Gen. XXXI, 23. Targ. O. Lev. XIV, 21 sq.; a. fr.—Part. pass. בְּיַבְיק joined work. Targ. I Kings VII, 29 (h. text ליוה (nectere dolos; h. text הצביר). Targ. Ps. L, 19 (Ms. Pa.).

תרקר (b. h.; preced.) 1) glue, paste. Y.Meg. I,71^d top, v. רְבַּיָּבָ, Sabb. VIII, 4, v. רְבָּשֶּׁבְּעוֹב, —2) function. Hull. 50^a ידי להפות הוא the place where the entrails adhere to the hip.—Pl. רְבְּקִים followers. Yalk. Deut. 824 אמם ודְּבְּקִים לוּם אַץ ye and your followers.—3) nexus, cause. Pl. as above; constr. רְבִּקִי, יְבִיהָ, יֹדְים,—היר, ל duties the neglect of which is the cause of premature death. Sabb. 32^a (a Variant of ידים, v. רָבָּק); Y. ib. II, 5^b bot.; Tosef. ib. II, 10 ברבר de. Zuck. (corr. acc.); Ber. 31^b.

רבּבּר (the flock); v.next w. Pi. הְבֵּר (b. h.) to converse, speak. Ber. 31^b, a. fr. אבר הברה כלשון ב' (b. h.) to converse, speak. Ber. 31^b, a. fr. אבר הברה כלשון ב' the Torah speaks according to the language of men, i.e. uses metaphors and phrases adapted to human understanding. Sot. 12^b שעתרד לְבַבּר וב' destined to speak to Divinity. Ter. I, 2 בְּבַב יוֹ בִּר עִבְּר אַב שׁהְבָּר וּב יי wherever the scholars use the word hērēsh, they mean one who neither hears nor talks. Mekh. Bo 7, end, a. fr. בי אבא בי ארנו בְּבַב אבא מון מוֹ בְּבַב אבא מון מוֹ בַּבְּב אבא מון as a noun, v. s. v.].

Nif. פּרְבֵּר to hold communion, converse. Mekh Bo, introd. בי עמר וכ׳ the Lord did not hold communion with him outside the capital of Egypt. Ib. fr.

Hithpa. אָרָבֶּבֶּר, same, esp. part. f. הְּבָּבֶּר being on terms of intimacy with a man. Keth. I, 8 ראוה מד' עם כל אדם (omit נשול); expl. ib. 13°. Ib. VII, 6 מד' עם כל אדם she is intimate with everybody. Ib. בחד בחד לכשהיא מד' בחד ובי when her neighbors can hear her voice in moments of intimacy with her husband.

Hif. הְרְבֵּּוֹר to make submissive, persuade, v. הַרְבֵּּוֹר the Piel dibber has one meaning (speaking harshly), and the Hif. yadber another.

Pa. דְּבֵּר 1) to lead, drive. Targ. O. Ex. III, 1 ed. Berl. (ed. בְּבַר): Ib. XIV, 21 (ed. הְבָּר h. text לווילד, Targ. Ez. XVI, 12; a. e.—Keth. 62^b sq. היבָּרה אלמנות how long yet wilt thou lead a life of living widowhood (separation from a living husband)?—2) to carry off. Targ. Ezek. XXXIII, 6; a. e.

בֿבֿע

Af. אַרְבֵּיר to take, lead. Targ.Is. XIV, 2; a.fr.—Bets. 21^b ניל took him out on a walk; ib. 29^a. Y. Yeb. XIII, 13^c bot. בְּדְבִּרוּן לה גבר they introduce to her a suitor.

Ithpa. אַרְהַבֶּר, אַרְהַבֶּר, Ithpe. אַרְהַבָּר (1) to be seized, taken away. Targ. Prov. XXIV,11. Targ. Ez. XXXIII,6. Targ. II Kings II, 9 sq.; a. e.—2) to conduct one's self. Targ. Gen. XXXIII, 14 אַרְבָּר (h. text הַרָּבָּר).

m. (b. h.; preced.) 1) word, utterance, command (cmp. דיבור). B. Bath. 56^b (ref. to Deut. XIX, 15) ליבור (דיבור). מער ה' a statement (testimony) but not a partial statement. Mekh.Bo, introd. היה חד׳ לאהרן (Tanh. ib. 5) the word of the Lord came to &c.; a.fr-הַרה according to the Biblical law. Erub. 81; a. fr.—Pl. דְּבַרִּדם, constr. ד' תורה . דְבְרֵי Biblical laws; ד' סופרים Rabbinical laws. Ib. Yeb. IX, 3; a. fr. קבלה prophetic exhortations or incidental utterances in other Biblical books than the Pentateuch. Hag. 10^b; Nidd. 23^a; a. e.—B. Mets. 49^a; Bekh. 13b ד' יש בחם משום מחוסרי אמנה to word of mouth the rules concerning the faithless are applied, i, e. a verbal agreement is morally binding. B. Mets. 48a הנושא ונותן בד' וכ' he who contracts verbally has no legal claim. Ib. ד׳ וארכא he who retracts a verbal transaction with which a payment of money was connected, comes under the category of those against whom the words 'but the scholars declared' (ib. IV, 2) has been pronounced. הַבְּרֵר הַלְּמֵרם the Book of Chronicles. Lev. R. s. 1. B. Bath. 14^b. — דָבֶר אַווּר (abbrev. א"ד) another interpretation (is this). Gen. R. s. 1, beg.; a. fr. -2) thing, affair, object, occurrence &c. Sot. 28b ר' שיש בו דעת לישאל an object which has sense to ask, i. e. a rational being, opp. 'ד' dumb creatures &c.-Num. R. s. 11 הי שארן וכי that which concerns only thy relation to God; v. שבממון a monetary affair. B. Mets. 94a; a. fr. מענינו a thing (law) derived from the context on the very subject. Sifra, introd.; a. fr. אחריי אווריי (abbr.א"ר") something not to be named, a) idolatry. Men. XIII, און צריך לומר לד"א much less priests who have been offering to idols; a. fr.—b) swine. Ber. 43b (prov.) מלה ליה קורא לד"א וכ' hang a palm shoot around the swine and it will follow its habits (of wallowing in the mud). Sabb. 129a sq.; a. e.—c) leprosy Ib. אר פגע בד״א קשה if he meets a swine (after blood letting), he is in danger of becoming a leper.—d) unchaste conduct, sexual יעל בנותיהן משום ד"א intercourse, sodomy &c. Ib. 17b לעל ד״א משום ד״א they forbade connection with their daughters on account of idolatry, and decreed something else (that a gentile child should be unclean as though afflicted with gonorrhea) on account of sodomy. Ber. 8b צנוערן בד"א chaste in marital life; a. fr.—Pl. as above. בעל ד' the person to deal with, opponent, party. B. Mets. 14^a לאו ב"ד דרדי את I have nothing to do with thee; a. fr. מעולם דיו ד׳ מעולם there were no such things,

I deny it outright. Shebu. 41 $^{\rm b};$ a. fr.—בגד ה'ל כגל, v. בא, אז,

רבי m. (b. h.; cmp. בְּבֵל Pa. a. Ithpe., esp. Targ. Ez. XXXIII, 6) death, pestilence. Ab. V, 8. Sabb. 33^a; a. fr.—Esp. the plague of pestilence in Egypt. Ex. R. s. 12. Tanh. Vaëra 14; a. fr.

ה. (דבר) leader.—Pl. דָּבָּרִרן. Snh. 8a רֹ אַרוֹר וֹכֹי a generation must have one leader, but not two.

ארְבָּדְ I, ארְבְּיְ m. (דבר, cmp. לָּהָה drive, way of moving. Targ. II Kings IX, 20.—Pl. הַבָּרִין. Targ. Jud. V, 20 בפשר די (h. text הַלְּבִּרִי).

אַבְרָא II, pl. בַּבְרָה bees, v. הַבְּרָהָא.

ארק בריק m. (דברי) 1) pasture, field. Taan. 4^b. Ab. Zar. 68^b concerning a field mouse; a. e.—2) pr.n.pl. Dabra. Targ. Y. Deut. IV, 43 (h. text לוֹלֵב).

רברות, pl. הַבְּרוֹת, v. הִיבֶּר,

אָבְרוֹרָבּרָ (רברי) m. (רברי) drift, flow, current (cmp. בְּבָרָא וב' ב' 1). Ab. Zar. 47° להרונה דל או Ms. M. a. Bashi (ed. לרברונה דברי he worships the current of the river (the whole connection from its source to its mouth).

ארן אין, v. אַרָרוּתָא, Yalk. Gen. 22 רֹרָרוּ, v. אַרָּרָּתָא.

קברית, אָבְרִיתְא (אַבְרִיתְא f. (v. קּבְּרִיתְא leader. Midr. Till. to Ps. XXII, 6; Yalk. Jud. 42; Ps. 686 (play on חשרך דרא דאתרא ד' (דבורה poor is the generation whose leader is a woman.

ארבר m. (רבר) spokesman. Yalk. Gen. 151 ממה אתה why art thou the spokesman?

m. (preced.) eloquent. Targ. Y. Ex. IV, 10.

ל f. (cmp. preced.) talkative, loquacious. Gen. R. s. 18, beg.—Pl. בַּבְּרָנְיּוֹת Ber. 48b. Gen. R. s. 45; Deut. R. s. 6; a. e. [Ab. Zar. II, 7, v. בַּבְּרָנִיּוֹת.].

אַרְקְיבֶּר f. (קְּבֶּר)=h. מֵלְּלְתֹּה, booty. Targ. Num. XXXI, 11 ; a. e.

אַרָּבְּרוֹ f. (דְּבֵּר)=h. הָבָּר, pestilence. Taan. 21b.

אָרָבְּרְיָתְא f. ch.=h. הְבּוֹרָת, bee. Pl. הְבַּרְיָתְא Targ. O. a. Y. II Deut. I, 44. Targ. Jud. XIV, 8. — בַּרֵירָת Y. Sabb. I, 3^b.

לבֹּלִים, Hif. מִּלְבִּים to become liquid, to ferment (of honey). B. Mets. 38^a. Snh. 101^a. Sabb. 154^b.

m. (b. h.; preced.) glutinous substance, honey (of bees, dates &c.). Bekh. 7b. Ter. XI, 2 ד' מברים; a.fr.

אָנְבְעָשׁא , v. דְּבְעָשׁא.

אַרְעֹבִין, אָרְעֹבִין pr.n.pl. D'beshta, Madbashta (Honey-Town) in Gad. Targ. Y. I, II Num. XXXII, 34. Targ. Y. ib. 3 יום (O. ארשטא). ed. Amst., ed. Berl. וריבון.

בָּגַל

ווי היין f. (b. h.) same, mostly collect. all kind of fish, pieces of fish. Ned. 51b if one says, 'I will taste no אד, he is forbidden to eat large fish &c.; if he says או היי בשבע גרולים וכ' dagah implies both large and small (in Biblical language), but in vows the popular usage is followed. Y. Bets. II, 61b top; a. fr.

m. (preced., v. היגרת fisher boat, light shallow-going boat. Pl. הגהגרן Targ. Is. XVIII, 2 (Var. בגהגרן).

רְּגְרִיתְ f. same.—Pl. דְּגוּגְרָתָא. Targ. Am. IV, 2 דְּגוּגְרָת (Var. דְּגוּגִית, הִּגוּגִית, sing.).

אַרָּל, v. אַדְּרָל.

יָּדֶנֶל v. אָדֶנוּל.

לאלן (b.h.) pr.n. Dagon, name of the Philistean god. Tosef. Sabb. VII (VIII), 2 סון דען שם ע"ז וכי Dagan (in the charm Dagan v'Kidron) reminds of idolatry, as it is said &c. (Jud. XVI, 23). Y. ib. VI, 8° bot. [read:] ין

ארן און און הערן זו heap, pile, mound. Targ. O. Gen. XXXI, 46. Targ. Hab. III, 15 (piled up waves, h. text הגורין. Pl. הגורין. Targ. O. Ex. VIII, 10; a. e.—[Y. Kil. I, 27ª top הסריגרון, read, הסריגרון, פוס, R. S. to Kil. I, 2 הריין, cler. error, for הארגרין; v. אינרין.]

הלרקה. f. (קבר b. h.) brooding, the expression הגר Hull. 140⁶ אחרא די די לא there is an analogy betwen dagar (Jer. XVII, 11) and dagar (Is. XXXIV, 15).

לבן Ι, Pi. הַבֶּל, בְּבֶּל (denom. of בָּבֶל) to outgeneral, play tricks (cmp. στραταγέω a. καταστραταγέω). Cant. R. to II, 4 (play on אפר׳ אורן הַהָּרגּוּלִרן שַהָּרבֶּל. באברי (vi) בא

Hif. הְדְבֶּרֶל same. Sabb. 63° (play on הְדְבָּרֶל, v. supra) two students המַדְבְּרְלִים זה לזה וכ׳ who outwit each other with sophistries (Tosaf. to Ab. Zar. 22°). [Rashi: who form an assembly (הַבֶּלְּל) for studies, in the absence of a teacher.]

לא נְרַגֵּרל ch., Pa. הַגֵּרל same. Targ. Prov. XVI, 10 הַגַרל Ar. (ed. בְּבֵּרל) his mouth is not tricky (h. text מעל).

Hif. הְרְבְּּרְל (ז הְרְבְּּרְל (ז to put up a flag, to signalize. Tanh., ed. Bub., B'midb. 15 (ref. to Cant. II, 4) ולור הוא פַרְבְּּרָל עלר (Tanh. ib. 14; Num. B. l. c. מגדיל (מגדיל) Oh, that He

would let the flag of love wave over me!—2) to arrange an assembly. Sabb. 63°, v. בָּלֵל I.

*אֹבְוֹלִי, אֹבְיֹי, m. (v. preced.) a carrying pole in the shape of a standard, Ar. (ed. a. Mss. mostly רְבָּלְּא ִ q. v.) Bets. 30°a. B. Mets. 83°a (v. Rabb. D. S. a. l. note, a. to Sabb. 148°a).

אלְאָלְ (אֵלְאֹלְאֹן) m. (הְּגַּל) cunning; false. Targ. Prov. XIX, 28 ריגא' ed. Lag. (oth. ed. הל, ה). Ib. XXIV, 28 (h. text הווה). Ib. XX, 17 (h. text הווה).—Ab. Zar. 22b (prov.) הווה דרה הידע Ar. (ed. a. Ms. M. אלה) the pencil splits the stone (marble), a schemer finds out

בולום, סולון, Koh. R. to V, 12 פורגוס, a corrupt. arising fr. two Var. to שרשיל ibid., פורגוס a. פורגוס (ποδαγρός, ποδαλγός); cmp. Y. Kidd. I, 61°; Sot. 10°; Tanh. Masé 12.

בּרְלֵּלְלְּאָל f. (בְּלֵּל f. (בְּלֵל cunning, scheme. Targ. Prov. XVII, 4 ed. Lag. (Var. ררג' / ווא דרגלרוא ed. Lag. (Var. בּנְּלָא); v. בּנְּלָא.

ַרְגַלָּת. v. הַּנְּלָּת.

רוּנְכָּאָ v. אַבְּוּזְק.

דוגמטרין, דגמטריך, v. דגמטרין.

עריב, Ithpe. איִרְּבֵּן to be piled up, stored. Ned. 55² shall we judge (fr. R. Meir's opinion VII, 2, v. preced.) כל דמִירְּבַּן משמע dagan implies everything which is piled up?— Ber. 47^b; Bets. 13^b (אִרְי) אַר'. וֹכ' the one (the piled up) has become dagan, the other (standing in the ears) is not yet dagan (with ref. to Num. XVIII, 27).

בלל ch.=h. דְּבֶּל. Targ.Y.Ex.XXIII,19 (cmp. Tanh. R'eh 17 s. v. דְּבֶּל. —Y. Ned. VII, 40° top (ref. to R. Meir's opinion ib. VII, 2, v. preced.) דְּבָנָה לאַרעא dry Egyptian beans are the bread of the land (Palestine, therefore implied in dagan); (ref. to the Rabbis' opinion, ib.) דְּבָנִה 'its bread' means its home growth.

וֹלֵב I (h. קֿגַר) 1) to heap, v. קֿגוֹרָא -2) to brood. Targ. Job XXXIX, 14.

Ithpe. אַרְּנְבּר to be piled up (of bowels in pain). Targ. Lam. I, 20. Ib. II, 11 ארדגארן ed. Lag. (h. text המרמר, cmp. בּגוֹרָא.

*II (cmp. דר נפל מארגרא to leap. Hull. 51a ארגרא ווען (our w. omitted in Ar. s. v. ארפומא it leaped [and] fell from the roof (Rashi).

ᠯᠮ, ᢦ. וּדֹר

280

T] m. (b. h.;=ידור, v. דודו; cmp. (הודר) breast, nipple, teat. Sabb. 144b. Sifré Num. 89; Tosef. Sot. IV, 3 (ed. Zuck. שני, a. e.—Trnsf. spigot. Yoma III, 10.—Pl. הַרִּים. Ber. 10a. Y. Yeb. II, 3d; a. fr.

דקי, און היין ch. same. Ab. Zar. 26° she may smear poison לד' מאבראי on her breast outside.—Pl. הַבּרָא, הַבְּירוֹ Targ. Is. XXXII, 12 (ed. Lag. הרדן הוא הוא הוא (מדרן באה).—Lam. R. to I, 1 ותרין מזגין אילין הרין דריא (6 הד מאה') ובתי (מוגין אילין הרין דריא (6 הד מאה') the two bottlers (in the riddle) are the two breasts. Gen. R. s. 98 יהברכון ד' וכ' blessed are the breasts which nursed such a son.

אַבְדְבָּא, י. אַבְדְבָּא.

רוֹד , v. דֹדָדוֹ

דרר .v. דר.

אָברתובא, v. אַבְּיּחוּיָב,

יוֹבְוֹנִיל, v. יְבְּוֹנֵילן II.

אַרַוֹוְדָאַ, v. איַזּיִה.

לדן, און (b.h.; cmp. ווּדּד, to move nimbly, hop, trip. -Pl. הַּהַה 1) to walk, pull (a young child or beast unable to walk by itself). Sabb. XVIII, 2 מְדַהְּרֹן עֹגלרן וכ׳ you may lead or pull calves &c. (on the Sabbath). Ib. אשמ רכי מדַקַה a mother may walk her child. Ib. 128^{b} מדָקָה רכי push you may, but make them hop, no. Pes. IV, 7 \cdot (בתזיררין וכ $^{\circ}$ ($^{\circ}$ בירן ומחזיררין וכ $^{\circ}$ Sabb. א $^{\circ}$ and the angels מְבַּדִּרֹן אוֹתוֹך led them (the frightened Israelites) back; איה ידודן אלא ידדון אלא read not (Ps.LXVIII, 13) yiddodun but y'daddun (they led them). Cant. R. to VIII, 11 the angels מְדַבְּרֹן להם וכ׳ led the Israelites away, והרו and they themselves tripped timidly before the Lord, v.infra. Y.Sabb. XVII, end, 16b; Y. Erub. X, 26c top מְלַהֵּדוּלּ וֹכֹי he makes the bolt slide with his finger tips, Cant. R. to IV, 8 [read:] אדין מְרָהֵם ואינם וכי He had just been leading them (through the Red Sea), and they should